

ĀŠĀTEINU

PAS JUS

SAVO

ŠIRDIES

ŽODŽIU

(S. SADECKAITĖ)

*Sudainuosiu dainas Tau gražiausias,
Išsakysiu gražiausias eiles...*

Saulė Sadeckaitė

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

**AŠ ATĖJAU PAS JUS SAVO
ŠIRDIES ŽODŽIU**

**Švenčionys,
2006**

Sudarė **Aldona Mikšienė**.

Redagavo: **Nijolė Baronienė,**

Violeta Bruvinskienė,

Ramunė Jurgelevičienė.

Foto kopijos **Rimanto Grybausko.**

Tekstą rinko ir maketavo **Danutė Bučelienė.**

PRATARMĖ

Žmogaus gyvenimas - tarsi neišsenkantis prasmingų darbų, švenčių, lūkesčių, džiaugsmo ir nerimo šaltinis. Metai pralekia kaip paukščiai per žydintį sodą. Tačiau jų šiluma, meilė, gerumas, išdažinti kitiems, pražysta žmonėse šiltais padėkos žodžiais.

Gyvenimas yra tokis, kokį ji susikuriame . Saulė Sadeckaitė savajį irgi kūrė pati. Tad šiandien jos nėštumas dienas skaitome kaip kūrinį – kaip atskirą gyvenimą.

Saulė ne tik mokytoja. Ji – poetė, dainininkė, kompozitorė, įvairiausių renginių organizatorė ir dalyvė. Ir dar ji – moteris. Moteris jaunatviška, visur suspėjanti.

Saulės poezija labai įvairi. Dominuoja gamtos tema. Pačios sukurto dainos lyriškos, melodingos, nuoširdžios ir mėgstamos.

Šiame leidinyje surinkome visa, ką žinome apie Saulės gyvenimą, veiklą, laisvalaikio pomėgius. Čia ir didžioji jos kūrybos dalis.

GIMIMAS IR ANKSTYVOJI VAIKYSTĖ

Tą naktį, kai Ona Sadeckienė pajuto, kad tas, kurį nešioja savo iščiose, veržiasi į pasaulį, smarkiai stūgavo pūga. Dangus ir žemę bėrė sniegą ne gniūžtėmis, o, kaip žmonės sako, - vežimais. Vėjas, pagavės sniego gūsius, sviesdavo į visas keturias puses. Ir štai ryte, dar degant žibalinei lempai, pasienio policininko Petro Sadecko šeimoje gimė mergaitė. Atėjo tyliai, be jokio riksmo, su silpnais gyvybės ženklais, tačiau pasiryžusi žūtbūt išgyventi. Ir jai pasisekė. Po pusvalandžio švelnus vaiko verksmas pradžiugino visus, esančius troboje. Gimusią mergaitę pavadino Ona, bet po trijų dienų kūmai pervardino Saule (tikriausiai jiems trūko šviesos ir šilumos, nes krikštyti važiavo naktį). Iš pradžių Saulė buvo silpna, bet augdama stipréjo. Pirmieji žodžiai buvo "mama", "tête". O "Leon" – tai vardas šeimininko, pas kurį gyveno policininko šeima. Jis dažnai mažajai nuomininkei atnešdavo iš sodo skanių kriausiu.

Gyvendama policininko šeimoje, mergaitė pratino si būti pareiginga, punktuali, kantri. Atidžiai stebėjo supantį pasaulį, mėgo gamtą. Džiaugėsi įvairiais paukšteliais (jai ir varna labai gražiai krankė), ilgai galėjo žiūrėti į ropojantį vabalėlį ar žydra padange plaukiantį debesėlį. Kaip ir visi

vaikai, buvo žingeidi, didelė fantazuotoja, nekaprizinga, todėl ją imdavo pasivaikščioti ar pasivažinėti kiti policininkai ir jų suaugę vaikai. Kartą trejų metų mergaitę vienas policininkas pasodino ant dviračio bagažinės ir pavežiojo. Po kiek laiko pamatė, kad mergaitės koja kruvina. Pasirodo, jau visą kilometrą kraujas žymėjo kelią, o ji kentėjo.

Būdama ketverių savaitę su tėveliu "tarnavo" kariuomenėje – gyveno kareivinėse ir valgė iš kareiviško katiliuko. O mama dažnai eidavo į repeticijas. Mat buvo dramos ratelio narė. Ji rengdavo įvairius vaidinimus, rinko pinigus šaulių namo statybai, nes pati buvo šaulė. (Namas su didele sale ir scena bei repeticijų kambariais buvo pastatytais, bet užėjus rusams, žmonės jį sudegino, nes nenorėjo, kad ten apsistotų kareiviai).

Kai rusai užėmė Lietuvą ir prie Lietuvos valstybinės sienos pastatė kareivius, Sadecko šeima grįžo į tėviškę (Lipliūnų k., Lazdijų raj.). Noruliu kaimelis netoli Merkinės buvo paliktas visam laikui. Vietos pakeitimas mergaitės charakterio formavimuisi įtakos neturėjo, kadangi tai buvo ta pati Dzūkija, tie patys smėliukai, tokios pat pušys. Atlėgo gyvenimo pasienyje įtampa. O juk pasienio sargybinių gyvenimas susijęs su nuolatiniu nerimu: tek dav'o gaudyt'i sienos pažeidėjus, provokatorius, kontrabandininkus, buvo ir policininkų žudymo atvejų. Visa tai ugđė ir mažosios mergaitės budrumą bei rimtą požiūri į gyvenimą.

MOKYKLINIAI METAI

Kai Saulei sukako šešeri metai, prasidėjo naujas gyvenimo etapas. Ją priėmė į Lipliūnų pradinės mokyklos antrają klasę. Mokykla nuo namų buvo arti, už 120 metrų. Tévelis žiemą dažnai mergaitę į mokyklą nunešdavo. Mokykloje greit įsigijo naujų gerų draugų, kurie, Saulei sergant, per pertraukas atbėgdavo ir, sėdėdami prie jos lovos, grodavo armonikėlėmis. Matyt, tada ir pradėjo formuotis tvirtas, gilus draugystės jausmas.

Baigusi keturias klases, Saulė mokėsi Druskininkuose, kur 1953 metais baigė vidurinę mokyklą. Mokėsi gerai. Visą laiką buvo klasės pirmūnų tarpe. Labai aktyviai dalyvavo meno saviveikloje: dainavo chore, šoko tautinius šokius, vaidino, buvo skaitovė, literatūrinį – muzikinių montažų dalyvė. Domėjosi ir sportu. Buvo mokyklos merginų krepšinio, tinklinio rinktinių, slidinėjimo bei plaukimo komandų narė. Turėjo šių sporto šakų atskyrius, dalyvavo respublikinėse varžybose. Taip pat užsiiminėjo menine gimnastika, bėgo 1,5 km distancijas.

Į mokyklą mergaitė kasdien eidavo aštuonis kilometrus. Netgi vasaros atostogų metu lankydavo krepšinio treniruotes. Žiemą gyvendavo Druskininkuose ir tuo metu giedojo vakarinėse lietuviškose pamaldose bažnyčioje. Lankydama vidurinę mokyklą, aktyviai dirbo su kaimo jaunimu. Ruošdavo vakarėlius, kuriuose buvo atliekama 10-16 trumpų

vaidinimėlių ir šokių. Siužetus vaidinimams Saulė imdavo iš pasakojimų savo mamos, kuri, gyvendama pasienyje, vaidino daugelyje pjesių ir dramų. Vaidindavo dažnaiusiai 9 mergaitės – mokinės.

Anksčiau būdavo populiaros kelių ūkių šventės, įvairūs festivaliai. Saulė mokydavo kaimo jaunimą šokti tautinius šokius, vadovavo vaikinų ir merginų vokaliniams ansambliams.

Mokydamasi mokykloje, draugavo su dabartiniiais kompozitoriais Algiu Bražinsku, Miku Suraučiumi, gelbėjo Povilo Stravinsko gyvybę. Lankėsi pas M.K.Čiurlionio giminaičius, tuomet gyvenusius Druskininkuose, ir klausėsi pasakojimų apie Kosutką. Gal tas prisilietimas prie meniškos sielos žmonių įtakojo ir Saulės lyriškumą?

Jau vidurinėje mokykloje Sadeckaitė prirašė tris storus sąsiuvinius eiléraščių. Deja, jie neišliko. Labai švelniai, džiugiai mergina išgyveno savo pirmają meilę. Saulė buvo labai įsimylėjusi vėją. Taip, paprastą vėją. Vėliau Faradėjų iš fizikos vadovėlio. Šiaip ji visą laiką buvo linksma ir dažnai sakydavo: “Dangus mėlynas, lapai žali, ir aš tai matau, ir tai mane džiugina...”.

Mokydamasi devintoje klasėje, dalyvavo Respublikinėje dainų šventėje, padėjo mokytojui paruošti dainininkus.

STUDENTIŠKOS DIENOS

Ir štai 1953-iaisiai metais Saulės rankose brandos atestatas. Prieš akis – neaprēpiami toliai, nežinomi keliai. O kur tikrasis? Pasirinkti sunku, tuo labiau, kad visi dalykai sekési vienodai. Kaimynės brolis mokési Pedagoginiame institute, ten stojo kaimynė, o paskui ją ir Saulė. Jos draugė Meilė, buvusi ištremta, vėliau pasakė: "Saule, kur mes būtume stoję mokytis, jei manęs nebūtų išvežę, nežinau. Tik viena žinau, tu nebūtum buvusi Pedagoginiame, o aš Politechnikos institute".

Saulė labai mėgo gamtą, keliones, todėl pasirinko studijas Gamtos - geografijos fakultete. Mokydamasi institute, vėl pasinére į meno savi-veiklą. Dainavo ansamblje "Šviesa". Buvo viena ansamblio kūrėjų, pirmosios ansamblio tarybos narė, pirmininko pavaduotoja. Prieš pirmajį koncertą dirbo labai ilgai, teko net pro langus iš instituto išeiti, nes sargas duris užrakindavo 24 val. Taip pat dainavo fakulteto merginų dešimtuke, darbo rezervų chore. Besimokant antrame kurse, ir dėstytojai, ir draugai įvertino Saulės meninius sugebėjimus ir siūlė pereiti į konservatorijos aktorinių ar muzikinių fakultetą. Tačiau dėl sunkios materialinės padėties pradėti viską iš naujo jai nesinorėjo (o be reikalo). Pereiti į konservatoriją atkakliai įkalbinėjo dabartinis Klaipėdos dramos teatro aktorius Algirdas Venckūnas. Iš "Šviesos" ansamblio išsivilioti bandė ir Pedagoginio instituto

dramos studijos režisierius bei nariai. Tačiau ji liko ištikima dainai ir tuometiniam “Šviesos” vadovui K. Kruopui.

Saulė priklausė taip pat ir Studentų mokslo draugijai. Rašė mokslinius darbus iš organinės chemijos, augalų fiziologijos. Padėdavo dėstytojams jų moksliniuose - tiriamuosiuose darbuose. Su dėstytoju Bieliniu važinėjo į ekspedicijas po Lietuvą tirti “patomogetum”. Tai tam tikros rūšies augalai. Su dėstytoju Bluzmanu tyrė šiltesnių kraštų agurkinių šeimos augalų auginimą Lietuvoje, jo salygas. Rūpinosi studentų buitim. Keletą kartų išsprāsė iš miesto valdžios skirti ansamblečiams cukraus (mat tada buvo sunku jo gauti).

Bet tas gražus, linksmas ir prasmingas studentiškas gyvenimas baigėsi.

1958 metų pavasarį. Rankose – Vilniaus Valsytinio Pedagoginio instituto diplomas, kuriamo įrašyta, kad Saulė Sadeckaitė baigė Gamtos – geografijos fakultetą ir pripažinta biologijos – chemijos – žemės ūkio pagrindų mokytoja.

Mokydamasi institute, mergina liko ištikima literatūrai. Tačiau eiléraščiu parašė nedaug, nes visada buvo apsupta draugų ir pasinėrusi į įvairius renginius. Dažniausiai eiliuctai užrašinėjo dėstytojų paskaitas, aišku, įterpdama savo jausmus netgi pamokymus.

DARBAS

S. Sadeckaitė darbą pradėjo Linkmenų vidurių mokykloje mokytoja, po dviejų mėnesių – mokymo dalies vedėja. Jau pirmajį darbo mėnesį (rugsėjį) jos aplankytį atvažiavo instituto saviveiklininkai. Saulė dainavo su jais. Dainavo ir verkė. Atsiveikinimas buvo liūdnas: “Jie visi kartu, o aš?” Bet gyvenimas nesustojo, skubėjo į priekį.

Neatsiejama Saulės gyvenimo dalimi tapo meno saviveikla. Pedagogė įkūrė merginų ir vaikinų ansamblius, paruošė mokyklos jaunučių chorą rajono dainų šventei, į kurią atvyko ir jos buvęs vadovas K. Kruopis (Saulės darbą įvertinės labai gerai).

Pati vaidino įvairiose pjesėse. Po metų buvo perkelta į Švenčionių miesto darbininkų vakarinę mokyklą direktore. Įsijungė į Švenčionių miesto kultūros namų saviveiklą. Dainavo moterų ansamblje ir duete. Vakarinėje mokykloje organizavo įvairius koncertus: tautinių, pramoginių šokių, estradinio, vokalinio ansamblių, skaitovų. Repeticijos vykdavo po pamokų, nuo 23 val. iki 1 val. nakties.

Nuo 1965 metų Saulė pradėjo dirbti Cirkliškio žemės ūkio technikume chemijos, agrochemijos, biochemijos dalykų dėstytoja.

PASKUTINIEJI 30 DARBO IR VEIKLOS METŪ

Dirbdama Cirkliškio žemės ūkio technikume, Saulė visą savo talentą ir jėgas atidavė šiai mokyklai. Būdama grupių vadovų metodinės komisijos pirmininke, ji organizavo įdomius renginius, gvideno jaunimo problemas. Konkursuose ir disputuose aptardavo klausimus, formuojančius charakterio savybes, kurios bus reikalingos jaunimui po 10 – 20 metų. Pvz., kad būsimosios mamos turėtų daugiau kantrybės ir žinių augindamas vaikus, bendraudamas su jais, buvo organizuoti konkursiniai renginiai mergaitėms: "Pas motulę augau", "Aš – šeimininkė", "Aš – būsimoji mama", "Kas tu, Lietuvos mergaite". Vaikinams – "Tikras vyras", "Ne tik jėga stiprūs" ir kt.

S. Sadeckaitė vadovavo chemikų būreliui, kuriame atliko trašų poveikio bulvių derliui tyrimus, organizavo įdomius vakarus, kaip: "Alchemikų traukinukas", "Pavogti elementai" ir daug kitų. Vėliau chemikų būrelį keitė folkloro ansamblis.

Saulė labai aktyviai dalyvavo įvairiuose meno saviveiklos kolektyvuose: dainavo Cirkliškio kultūros namų estradiniame ansamblyje, moterų duete, mišriame kvartete, vaidino įvairose intermedijose. Vadovavo dramos būreliui: 1976 metais jos režisuotas spektaklis "Toli nuo tėvynės" respublikinėje specialiųjų vidurinių mokyklų dramos būrelių apžiūroje užėmė trečiąją vietą (iš 78

mokyklų). Technikumų dėstytojų ir darbuotojų meno saviveiklos apžiūroje vadovės parengtas šokis ir jo atlikėja pateko į baigiamajį koncertą, žiūrovų buvo tris kartus kviesta kartoti.

Nenuilstanti moteris vadovavo Mėžionių etnografiniams moterų ansamblui ir užėmė pirmąją vietą, rajone dalyvavo respublikinėje folklorinių ir etnografinių ansamblių šventėje Varėnoje.

Pavaduojant lietuvių kalbos ir literatūros dėstytoją, Saulei teko ruošti konkursui ir skaitovus. Iš penkių skaitovų Vilniaus zonas žemės ūkio technikumų apžiūroje vienas tapo laureatu, du gavo diplomus, vienas – pagyrimo raštą. Tuo pat metu S. Sadeckaitė dalyvavo ir Švenčionių kultūros namų meno saviveikloje: dainavo moterų trio, kvartete, vėliau – moterų ansambllyje, mišriame chore ir “Aukštaitijos” ansambllyje. Aštuonis kartus su koncertinėmis programomis buvo išvykusi į užsienį ir į daugelį buvusios Sovietų Sąjungos miestų.

Saulė organizavo keletą rajoninių švenčių. 1975 metų rajoninei jaunimo ir moksleivių šventei raše scenarijų ir buvo šios šventės režisierė. Rajone buvo suorganizuotos dvi Vandens šventės. Joms Saulė paruošė Neptūno palydos pasirodymą. Rengė koncertą ir režisavo Moters dieną, Gegužės 1-osios ir Vasario 16 –osios minėjimus, Ažuolų sodinimo talkas.

1987 metais įkūrė folkloro ansamblį ir organizavo piemenėlių šventę. Folkloro ansamblis dainavo daugelyje Švenčionių ir gretimų rajono

mokyklų. Per metus vidutiniškai 20 koncertų. Ansambliečiai dalyvavo Šilutės miesto 480 metų sukakties šventėje. Koncertavo keliuose Šilutės rajono miesteliuose ir pačioje Šilutėje, taip pat Alytuje "Dzūkų godose", Druskininkuose folkloro šventėje, Pasaulio lietuvių kongrese Vilniuje, Respublikinėje moksleivių šventėje ir 1996 m. "Skamba skamba kanklės".

1988 m. vyko Žemės ūkio technikumų ir žemės ūkio programų konkursas, kuriame vyravo vietinė tarmė, papročiai, tradicijos, dainos, šokiai. Saulės paruošta programa sėkmingai parodyta zoninėje atrankoje Dieveniškėse ir pristatyta respublikinėje šventėje. Dalis folklorinio ansamblio dalyvių koncertavo Latvijos Jaungulbenės žemės ūkio mokyklos šventėje. 1989 metais Cirkliškio žemės ūkio technikume vyko Vilniaus zonas žemės ūkio mokyklų folkloro festivalis, kurį režisavo Saulė.

1994 metais S. Sadeckaitė rajoninei dainų šventei subūrė mokyklose esančius folkloro ansamblius ir paruošė programą "Krikštynos", o 1996 metais Moksleivių menų šventė puikavosi "Piemenėlių" pasiromyku.

Dažnai, organizuodama įvairias šventes, Saulė buvo ir pagrindinis personažas: Dėdė derlius, Skerdžius, du kartus – ragana Vandens šventėje.

"Dainų dainelės- 96" konkurse jos parengta pirmo kurso moksleivė Jurgita Lopetaitė tapo laureate

Būdama kelionėse, nesusijusiose su kultūrine veikla, Saulė organizavo koncertus. Išvykoje

traukiniu po Užkaukazę subūrė savo vagono moterų ansamblį, duetą, vyrų ansamblį, jumoristinius šokius, skaitovus ir koncertavo peronuose. Ja vadino "vagono siela".

1989 metais lankydamais JAV, su savo dukromis ir viena Amerikos lietuvaitė dainavo Niū Džersio lietuvių suvažiavime.

Saulė apdovanota garbės raštais, padėkos, pagyrimo lapais, diplomais. 1976 metais jai buvo suteiktas "LTSR Meno saviveiklos žymūno" vardas, o 1989 metais apdovanota "Lietuvos TSR kultūros žymūno" ženklu.

Jeigu reikėtų surašyti tik pavadinimus visų konkursų, švenčių, disputų, jos sudainuotų dainų, sušoktų šokių, tai būtų didelė, stora knyga!

EILĖRAŠČIAI

NUOJAUTA

Kodėl jūs neramios, mano mielos pušys?

Kodėl svyra šakos lig pat liemenų?

Kodėl toks ošimas, o mielos draugužés,
Gal jus jau baugina likimas žmonių?

Daug matėt žmonių, ir likimų daug matėt,
Galėtut patarti, kuriuo keliu eit,
Bet jūs paslaptingas pilis visad statėt,
Visiems jūs pasakėt “Paslépti galiu”.

Daug slėpėt paunksmėj pavargusių kūnų
Ir kritusių mūsy dėl žemės gimtos.

Ne vieną Tévynės apraudotą sūnų
Slėpėt nuo priešų kulkos greitos.

Kodėl pilką rudenį jūs vél aimanuojat?

Kodėl laužote savo žaliąsias rankas?

O gal jūs gyvenimo himnā dainuojat
Ir ošiat, kad vėjai mums laisvę atneš?

Bet laisvės ir laimės atnešt nieks negali,

Ją reikia aplaistyt krauju ir protu.

Apsaugok, Marija, mūs brangiają šalį,
Palaiminki žygius savujų vaikų.

Jūs, pušys, ilgai dar svyruoskit ir oškit,

O vėjai draskys jus ir laužys šakas.

Į kovą vieningai prieš vėtrą jūs stosit,
Matysit ir džiaugsma, ir vargo dienas.

O mes savame kelyje nesustoje
Nueisim į nežinią laimės atnešt.
Ir gal kitų kelią mes atkartoje
Galėsim gyvenimo esmę atrast.

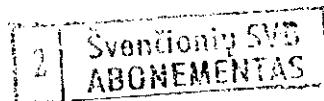
1990 12 03

AŠ ESU JAUNAS BERNYTIS

Aš esu jaunas bernytis,
Nér ko į panas dairytis.
Oi li, oi li, oi lylia,
Ženytis dar nevalia.

Kai užaugs man juodij ūsai,
Važiuosiu panos į Prūsus.
Oi li, oi li, oi lylia,
Ženytis dar nevalia.

Jei neaugs man juodi ūsai,
Visą amžių vienas būsiu.
Oi li, oi li, oi lylia,
Ženytis dar nevalia.

MAN PATINKA

Man patinka vėjuotas rudo,
Kada vėjas viršūnėse supas.
Kai dangus pilkas tarsi vanduo
Ir kai žemę jau apgaubia rūkas.

Man patinka piktų vėtrų kauksmas,
Kuris pakeičia paukščių balsus.
Jis lyg rudenio širdgėlos šauksmas,
Apraudojantis, liūdnas, alsus.

Man patinka žvarbaus vėjo gūsiai,
Kurie laužo nuo medžių šakas.
Jie kaip senojo laikmečio dūžiai,
Atkartojantys mūsų skriaudas.

Man patinka ir medžių ūžimas,
Kuris primena verksmą krantų,
Kai ledonešis griauti juos ima
Ir nusineša tolin kartu.

Man patinka ir darganos, ir lietūs,
Kurie plaka medžius tamsumoj.
Ir kai lapas nukrinta palietus,
Man patinka pabūt vienumoj.

Tarsi medis pajuodės stovėčiau,
Laužoma vėjo, vėtrų, audrų.
Išsakyti tada aš galéčiau,
Ką širdyje giliai aš turiu.

1991 12 06

PABŪK GERUMU

Jei kauktų vėtros,
Ar žvarbus rudo,
Ar pūgos kelius užpustytų –
Stovéki kaip medis,
Kaip ažuolas tu,
Kad žmonės tvirtybę matytų.

Būk pakelės medis,
Paunksmę suteik.
Ramybę suteiki kaip kryžius.
Jei šaltis padvelktų,
Kaip saulė ateik,
Juk gérį tu nešt pasiryžus!

Jei ašaros plūstų –
Pabūk véjeliu,
Palinksmink nuliūdusią širdį.
Jei skausmas suspaustų,
Paguosk žodeliu-
Visi gerą žodį lai girdi.

1991 01 02

VASAROS NAKTYS

Aš pamenu vasaros naktį,
Kai mėnuo mums švietė kelius.
Bijojom tą šviesą prarasti
Ir žvelgém į tolius plačius.

Ilgai mudu braidém po pievas,
Skaičiavom žvaigždes danguje.
Tada netikéjom né vienas,
Kad meilė užges širdyje.

Džiaugsmingai mums suokė lakštutė
Ir grojo smuikeliais žiogai.
Naktis tasyk rodės trumputė,
O meilė mums degs amžinai.

O naktys, jūs vasaros naktys,
Kodėl pasilikot toli.
Kaip greit tenka viską prarasti
Ir laiko grąžint negali.

Kur dingot rasoti takeliai,
Ir kur jūs, jaunystės draugai,
Kodėl mano kiemo varteliai
Nepašaukia jūsų čionai?

Kodėl atkartoti negalim
Tylių ir žavingų naktų?
Kodėl jau užželę takeliai,
Kuriuos mes pramyném kartu?

Naktis vėl stebės čia parimę,
Žvaigždes vėl skaitys tyloje.
O mes skausmą slėpsim krūtinėj,
Ir nerimas liks širdyje.

1991 01 04

DIEVE, SUTEIK MAN RAMYBĘ

O Dieve, suteik man ramybę
Ir duok mano dvasiai jėgų.
Pašalink iš sielos blogybes,
Leisk eiti savuoju keliu.

O Viešpatie, Tave meldžiu aš –
Apšvieski manasias mintis,
Palaiminki darbus manuosius,
Būk mano rytojaus viltis.

MINTYS

Kodėl kaip rūdys širdį graužiat
Man mintys nerimo kraupaus?
Kodėl kaip vėjas mane laužiat
Ir ieškot liūdesio sunkaus?

Nespėjau aš paskui jus bėgti,
Ir pavargstu nuo jūs spartos.
Dar tenka man dažnai sudegti
Nuo jūsų spengiančios kaitros.

O kartais jūs mane sustingdot,
Paverčiat nebyliu ledu.
Dažnai veržlumą jūs nutildot,
Pavertę žmogumi kitu.

Kiek daug kartu mes apkeliavom,
Sutikom daug žmonių brangių.
Ilsėtis stodavom prie klevo
Arba prie Nemuno bangų.

Jūs vesdavot linksmais takeliais
Ir pievomis margų žiedų.
Braidydavom skaidriais upeliais,
Žvaigždes skaitydavom kartu.

Dabar jūs vedat per sniegynus
Ir gūdaus ilgesio takais.
Kodėl, pievų gėles nuskynus,
Negaliu bėgt kaip tais laikais?

O mintys, mano mintys lakių,
Jumyse liūdesį randu.
Jūs skriejate dar kaip plaštakės,
Nors su jumis dažnai graudu.

1991 01 10

TĖVIŠKĖS MEILĖ

Tik dabar aš supratau žiaurumą,
Kuris slankioja virš mūsų ir greta.
Kiek daug dar žemėje piktumo.
Kieno pikta valia čia ištarta?

O Viešpatie, argi jie nusidėjo,
Kad laisvės troško kaip ir mes visi?
Argi per mažai jie Lietuvą myléjo?
Argi ši meilė nebuvo šviesi?

Tai kas panoro šiandien jujų kraujo?
Kas gi vampyras šių baisių dienų?
Nejaugi žmogiškumą reikia kurt iš naujo?
Ar daug dar teks ieškot liūdnų dainų?

Šiandieną jūsų nėra mūsų tarpe,
Bet jūs gyvi išliksit širdyse!
Istorija išsaugos jūsų garbę,
Tėvynės meilė lieka mumyse.

1991 01 15

KARTAIS MAN NORIS RAMYBĖS

Kartais man noris ramybės.

Kartais, kad siaustų pūga.

Kartais, kad purvą išbridus,

Namo pareičiau šlapia.

Juk gamta duoda stiprybę.

Gamta turi ją ir paimt.

Kol kūnas nebus dar pavargės,

Niekad negalésiu nurimt.

Ir pinsiu klajonių vainikais

Dienas ir žvaigždėtas naktis.

Ir eisiu sau, eisiu ir eisiu,

Kol tašką padės man lemtis.

Parkrisiu pavargus prie slenksčio

Ir žemę bučiuosiu karštai.

Niekas manęs nematys čia,

Stebės tik mėnuo iš aukštai.

Galésiu aš vėl surašyti

Žodžius, kuruos davė dangus.

Pažvelgus į dangų sušuksiu:

- Kaip gera, kad esu žmogus!

1991 12 24

IŠAUGAU

Aš išaugau medį,
Aš išaugau kelią,
Aš išaugau laiką
Ne dydžiu –
Savo brandumu išaugau.
Mano mintys skrieja per pasaulį.
Ką sutiksiu savo kelyje?
Ar pajėgsiu išlaikyt, ką davė
Metai tie, ką kaupė manyje?
Kasdien davė žodį,
Kasdien davė tiesą,
Kasdien davė meile

Ne melu –
Gėrio žiedais vainikuotą
Mano žvilgsnis skverbiasi pro debesis.
Neramumo kibirkštélés akyse.
Ar visad suprasiu tai, kas gera
Ir ką slepia žmonės širdyse?
Ar pažinsiu tiesą?
Ar pažinsiu meilę?
Ar pažinsiu žmogų?

Ne turtu –
Širdies taurumu matuotą.
Man atrodo – jau išaugau laiką,
Kuriame ir atradau, ir praradau.

Gal ne ten éjau, ne ten sustojau,
Ne visad, kas tikra, supratau.
Aš išaugau kelią.
Aš išaugau medį.
Aš išaugau lauką
Ne dydžiu -
Savo brandumu išaugau.

1993 06 25

JŪS BUVOTE JAUNI

Jūs buvote labai jauni,
Gyvenimu džiaugtis galėjot.
Išliksit visad amžini,
Nes laisvei savęs negailėjot.

Jūs amžinai liksit ažuolais –
Galingais medžiais Lietuvos.
Lydésit mus visais keliais
Einant gint laisvęs taip lauktos.

1995 01 15

AŠ UŽAUGAU LIETUVOJ

Aš užaugau, išbėgiojau
Mūs šalelėj Lietuvoj.
Už jos laisvę aš kovojau,
Guliu žemėj jos šventoj.

Pasitiko žalios lankos,
Pasitiko ir laukai.
Žemė verkia, kad po tankais
Nekalti mirė vaikai.

Teka saulė išsigandus:
- Kraugery, ką padarei?!

Kam sustingdei jaunus veidus
Ir kodėl skausmą davei?

Tu neverki, motinéle,
Už Tėvynę aš žuvau,
Kad laisva būt téviškélė
Ir gyventi būt geriau.

DAINA LIETUVAI

Kur berželiai svyruoja prie kelio,
Kur kaip rūta žaliuoja miškai,
Kur svaigina kvapnumas darželio,
Lietuva, tu čionai nuo seniai.

Aš menu ankstų vasaros ryta,
Kai pjovėjai dar braukia rasas.
Neiškeisčiau aš josios į kitą,
Ji supynus vainikų kasas.

Kokios mėlynos ežero akys,
Kokie upių žydri kaspinai.
Debesėliai danguj kaip plaštakės –
Iš visų mylimiausia jinai.

Lietuva, tu esi man brangiausia,
Nepaliksiu aš niekad tavęs.
Sudainuosiu dainas tau gražiausias,
Išsakysiu gražiausias eiles.

GAL ...

Gervių klyksmas nusineša laiką,
Širdyje pasilieka gėla.
Daug ką galim prarast ir atrasti,
Bet dienų sugrąžint – niekada.

Gal jos buvo kaip rudenio lietūs,
Gal pavasariu dvelkė šiltai.
Bet praėjusios dienos negrįžta,
Pasiliks tik nublankę veidai.

O gal liks atminty ryškus veidas?
Kaip miražas tavejis lydės.
O gal laimės tikros nesuradus
Dabartis praeičiai pavydės?

Švelniai šildys tos dienos praėjė,
Kuriose toks laimingas buvai.
Tik trumpai jomis džiaugtis galėjai ...
Gal tave, o gal tu palikai?..

GYVENIME, SUSTOK

Gyvenime, aš prašau - dar sustoki.
Leisk pažvelgt į padangę ramiai.
Mano kelio nukritusiais lapais nekloki –
Pasodinsiu gėles dar čionai.

Gal kur sutrypiau žolę – pakelsiu,
Apkabinsiu berželio šakas,
Savo pakelės purvą nuplausiu,
Sudainuosiu gražiausias dainas.

Aš tikiu, kad įgausiu ramybę,
Kai širdis susikaups tyloje.
Ir tada pasakysiu – ačiū.
O gyvenime, kaip aš myliu tave!

Aš tikiu - dar pagirdysiu širdį
Iš, gyvenime, tavo versmės.
Tik prašau – tu mane dar sušildyk
Ir neleiski prarasti prasmės.

IŠEISIU Į LAUKUS

Išeisiu į laukus, prisikinsiu gėlių.
Pasakysiu tik vėjui, kaip aš tave myliu.
Pasakyšiu tik jam, ko širdis nerami
Ir kodėl nemiegu tyliomis naktimis.

Tik vėjelis žinos mano sielos kančias.
Aš tikiu – mano širdži jis geriausiai supras.
Išbarstys mano nerimą čia po pievas plačias,
Ir pražys jis margai, kaip laukiniai žiedai.

Pažiūrėjės į žiedus gal ir tu suprasi
Ir atsakymą tylų gélelėje atrasi.
Gal ir tavo širdis nejučia sunerims
Ir į svaigiają meilę pamažu ji nugrima.

Išeisiu į laukus, prisiskinsiu gėlių.
Savo mylinčio žvilgsnio jau nuslėpt negaliu.
Tegul žino visi, tegul mato visi,
Kad pavasaris žydi jau manojoj širdy.

JĘZAU, PRAŠAU TAVĘS

Jęzau, prašau Tavęs
Maldas mano išgirski.
Meldžiu Tave, išgirski mane,
Sustiprink mano širdį.

Jęzau, atleisk kaltes.
Gailiuosi nusidėjės.
Atvēriaus širdį maldoje –
Jaučiuosi praregėjės.

KAS MES ESAME?

Kas mes esame?
Kas mes buvome?
Kas mes būsime?

Vaikyste mano,
Palieku tave.
Aš jau išaugau –
Esu kelyje.

LIKIMUI

O likime, manasis likime,
Kaip ilgai tu per audrą vedei.
Kiek daugkart apipynei erškėčiais,
O po to mažą viltį davei.

Išvedžiojai tu širdį dykynėm,
Negailėjai vešlios žalumos.
Ir buvai juodą rožę nuskynės,
Pagailėjai tik laimės šviesios.

Dar prašau tu manęs neišduoki,
Sugražinkи manasias svajas.
Iš gėlos begalinės vaduoki
Ir sumažinkи mano kančias.

Kad prabėgusios dienos neslėgtų,
Kad širdy viešpatautų tyla.
O likime, likime, meldžiu aš -
Juk ir laimės man dar negana.

MALDA (giesmė)

Jézau, aš jaučiu Tave
Savo sieloj.
Neapleisk sunkioj dienoj
Ir valandoj.
Aš karštai meldžiu Tave –
Suteik vilties.
Nepalik manęs –
Neskirk sunkios lemties.

Išklausyk mane tylioje maldoje
Ir įžiebk ramybę mano širdyje.

Tu tiesa ir meilė man
Dangaus skirta,
Mano kelią, Jézau,
Laiminki šviesa.
Tu išgelbèk mano sielą
Nuo kančių.
Sulaikyk, jeigu eisiu
Ne tuo keliu.

Išklausyk mane tylioje maldoje
Ir įžiebk ramybę mano širdyje.

Jézau, aš meldžiu karštai –
Būki šalia.
Jei užklups tamsi naktis
Ir nedalia.

Mano sielai duok stiprybės
Ir šviesos,
Kad netaptų ji auka tamsios jėgos.

Išklausyk mane tylioje maldoje
Ir įžiebk ramybę mano širdyje.

RUDENIO KELIONĖS

Ir vėl rudo, klevai geltoni.
Vėl širdin nerimas ateis.
Ir vėlei šauks mane kelionėn
Nauji nežinomi keliai.

Jau, rodos, visur pabuvojau
Mūsų mažytėj Lietuvoj.
Kas rudenį ir vėl klajoju –
Jaučiuosi lyg šaly naujoj.

Kaskart atrandu naują taką
Ir naują grožį atrandu.
Gimtinės meilė mane veda,
Alsavimą jos suprantu.

NESIŪLYKI MEILĖS SAVOS

Mes juk galime būti draugais... Supranti?
Tik draugais, tik bičiuliais gerais. Ar girdi?
Ir nesiųsk savo meilės strėlių,
Neieškok į manąjį širdį kelių.

Negaliu aš sušildyt tavosios širdies.
Nebenoriu apgaulės, neteiksiu vilties.
Kaip draugu patikéki manimi visur,
Tiktai meilės tikrosios paieškoki kitur.

Patikéki, kažkur juk gyvena kažkas,
Kuris savają meilę tavyje teatras,
Ir sušils jūsų širdys nuo meilės kaitros,
O aistringus atodūsius vien naktis nakartos

Mes juk galime būt tik draugais, supranti?
Ir nereikia nuskęsti svaigioj užmaršty.
Tu nesiųsk savo meilės vylingų strėlių,
Juk žinai, kad aš kitą myliu.

O JŪS SVAJONĖS

O jūs svajonės, jūs svajonės,
Ar dar sugrįšit pas mane?
Ar dar nuvesit į kelionę,
Ar aplankysit tik sapne?

Aš noriu daug ką pamatyti,
Dar daug kur noriu pabuvot.
Noriu drugelį pasivyti,
Su debesėliais paskrajot.

Noriu basa braidyt po pievą,
Stebėt mėnulį vakarais,
Ižiebtį sau žvaigždutę vieną
Ir nubanguoti ežerais.

O jūs svajonės, jūs svajonės,
Ar dar sugrįšit pas mane?
Ar dar nuvesit į kelionę,
Ar aplankysit tik sapne?

PAVASARIS ŠIRDYJE

Pavasaris laukais ateina –
Pavasaris ir širdyje.
Jaučiu suskambant švelnią dainą –
Bègu sutikt ją kelyje.

Taip norisi pakilt į dangų,
Su vyturéliu pačirent.
O vakare, kai saulė leidžias,
Prie upës kranto paskardent.

Noris apglébt visą pasaulį,
Apjuost gérion spinduliu.
Padovanot visiem po saulę,
Sušukti garsiai – aš myliu!

Aš pamilau taip netikétai
Tas mélynų akių gelmes.
Ir švelnaus žvilgsnio palytétas
Sužadinau aistrų versmes.

PRISIMINKI, MERGAITE

Sako, viskas praeina,
Sako, viskas praeis,
Tik jaunystės daina dar
Suskambės vakarais.

Prisiminki, mergaite,
Mūsų meilės žodžius.
Prisiminki, mergaite,
Tuos rasotus takus.

Ir prabėgs mūsų dienos
Kaip gegužės žiedai,
Tik tylias méniesienas
Dar minésim ilgai.

Nužydės vėl alyvos,
Nužydės jazminai,
O aš tave minésiu
Amžinai amžinai.

Sako, viskas praeina,
Sako, viskas praeis
Tik jaunystės daina dar
Suskambės vakarais.

Ne, ne viskas praeina
Ne, ne visas praeis –
Pasilikus daina ši
Man jaunystę pakeis.

UŽGYDYK, VIEŠPATIE , ŽAIZDAS

Užgydyk, Viešpatie, žaizdas,
Kurios mane kankina.
Lai Tavo dangiška tiesa
Man širdį nuramina.

Užgydyk, Viešpatie, žaizdas,
Suteik sielai ramybę.
Nušluostyk ašaras gailias,
Tikiu Tavo galybe.

Užgydyk, Viešpatie, žaizdas,
Nurodyk kelią tiesų.
Atleisk, jeigu darau klaidas,
Gyvenimą duok šviesų.

ŽMONĖS, KODĖL JŪS BEJAUSMIAI?

Žmonės, kodėl jūs bejausmiae?
Iš kur pasisemt atgaivos?
Nejaugiai jūs širdys neklauso
Baltujų berželių kalbos?

Nejaugiai negirdit, ką kalba
Jums rudenio vėjas, tamsa?
Nejaugiai nejaučiat, kaip blaškos
Pavargusi amžiams dvasia?

Prašau, paklausykit, kaip groja
Sau rekviem juodas rudo.
Jis skundžiasi, verkia, vaitoja,
Bet nieks nepadės jam niekuo.

Jo laikas jau baigės, sudieu,
Žiema jau ateina laukais.
Ir rudenio ašaras stingdo,
Ir puošia rūbais baltais.

Bet rudenio žvarbūs akordai
Skambės širdyje dar ilgai.
Čia vėjas skrajodamas šaukia,
Ir ošia belapiai šilai.

MEILĖ...

Tavo akys man sako:
“Aš myliu!”
Tačiau lūpos sučiauptos
Vis tyli.
Neramiai akys mane
Sekioja,
Lūpos juda beprasmės
Kalboje.

Akys palydi žvilgsniu
Skausmingai.
Lūpos ištaria šaltą
“Laimingai”.
Lūpos mielos, ištarkit
Tą žodį.
Laikas jį pagriebs –
Jis besotis.

.....* * * *

Tu palydėk mane į kelią,
Nebyliu žvilgsniu palydėk.
Jei žodžiai nerimą tau kelia,
Pamok ranka ir patylék.

Nespausk skausmingai mano rankos -
Nereikia, vis tiek išeisiu.
Mane beribiai toliai šaukia,
Tave myliu, bet neliksiu.

Nereikia manęs klausinéti,
Kas atsitiko ir kodél?
Tu palydėk mane į kelią,
Tu palydėk, tiktais neverk.

..... * * * *

Paimk mane už rankos
Ir vesk toli, toli.
Tada ir toliai blankūs
Atrodys man žali.

Paimk mane už rankos,
Paimk ir patylék.
Prisiminimai brangūs,
Iš širdžių silies.

Paimk mane už rankos,
Pažvelki į akis,
Neklausinéki nieko,
Jos viską pasakys.

..... * * * *

Man taip gera, brangusis,
Prisiglaust prie tavęs,
Ir pajust tavo meilės
Aistringas strėles.
Ir belangės nakties vidury
Pasijusti tavajam glėby.
Visad šildyk mane
Savo meilės aistra.
Ir žiemos speiguose,
Ir rudens lietuose,
Su tavim – aš visad žieduose.

..... * * * *

Pajauskite mane
Gelsvų kviečių žydėjime.
Vėjelio dvelkime,
Skaidriam vandens laše.

Pajauskite mane
Skambiam paukščio čiulbėjime,
Saulutės kaitroje
Ir medžių ūksmėje.

Pajauskite mane
Tyliam žvaigždžių mirgėjime,
Mėnulio šviesoje,
Juodam nakties laike.

Pajauskite mane –
Aš esu meilė.

..... * * * *

Aš patikéjau, kad tai meilė,
Kad tai gilių jausmų pradžia.
O viskas buvo tik apgaulė,
Ir žodžiai gražūs – tik klasta.

Kažin ar kada patikésiu,
Kai išgirsiu: “Tave myliu”.
Gal būt pamilt nesugebésiu,
Širdyje meilės neturiu.

Dabar širdy tik abejonės
Ir tuštuma pilka nyki.
Sudužo žydinčios svajonės
Ir sugražint jų negali.

..... * * * *

Mes susitikom kryžkelėj...
Ir vėl, kaip kitados,
Tu paėmei iš gailesčio
Dalį manos naštos.

Nušluostei veido dulkes, kojas,
Sukruvintas nuo akmenų.
Nusišypsojai ir padrašinės
Tarei: "Einam kartu".

Kurio keliu pasuksime?
Nežinome abu.
Ir laimę ar atrasime,
Keliaudami kartu?!

Juk taip ilgai klajojome
Patariami kitų.
Štai kryžkekėj sustojome.
Kuriuo nueit keliu?

Kuris kelias tikrasis? Mudvieju?
Kuriame nér skriaudų?
Kuriame vėl alsuosiu rudeniu?
Sušuksiu: "Gyvenu!"

Bet gal šis kelias nebetolimas,
Neverta eit greta.
Ir gal gerumo nesiskolinam,
Nes kiekvienam dalia sava.

..... * * * *

Palik mane
Ne sielvarte,
Kai sutemos apgaubia žemę.

Palik mane
Ne ilgesy,
Kai debesys paslepinia saulę.

Palik mane
Ne liūtyje,
Kai lietūs plaka žolę,

Palik mane
Džiaugsme:
Kai saulė šviečia,
Žvaigždės mirga
Ir šiltas vėjas glosto plaukus.

KAS TU, GYVENIME ?

Žmogaus gyvenimas –
Tarytum traukinys.
Jis veža mus iš metų į metus,
Stotelėse sustoja, pasiima kitus,
Ir niekad žmogus nežinai,
Iki kur bilietą gavai.

..... * * * *

Pavargęs žmogus nuo žemiško kelio
Staiga susimasto ir klausia savęs:
-Kodėl taip skubėjau ir bėgau be galos,
Netgi nesupratęs, kas aš toks esąs?

Net nepagalvojės – kodėl gyvenu aš?
Ką turiu atlikti savo buvimu?
Ar tikslas buvo tik turto troškimas?
O gal žmonėms būti Dievo gerumu?

Ir ašaros byra dėl prarasto laiko
Ir dėl nesuspėtų atlikti darbų.
O gal dėl skubėjimo savo besaikio
Arba dėl sulėtintų žingsnių graudu? !

..... * * * *

Žengiu gyveniman kaip į seklyčią.
Maniau, atrasiu geras dienas,
O tas gyvenimas tarytum tyčia
Kryžkelėse veidmainingas! ! !

O kryžkelių tiek daug!
Ir posūkių, ir vingių.
Kuriuo pasukti, nenuklysti,
Kad eit toliau, atgal negrižti?
Sugrižęs laiką prarasi,
O kelio gal ir nerasi.

Kai žingsniai sulėtės, sakysi:
-Nepadariau aš to,
Ką padaryt turėjau.
Atleisk man, Viešpatie,
Atleisk man, Sutvérėjau.

Nesupratau tavos tiesos,
Kuri man kelią švietė,
Nepriėmiau malonės tos,
Kuri į tikrą kelią kvietė.

..... * * * *

Žmogaus gyvenimas
Kaip ir gamta –
Būna ir vasara,
Būna žiema.

Betgi kitaip būti ir negali,
Juk esame gamtos dalelė.

Pradžioj – visad pavasaris,
Nekalta žaluma, žiedai,
Alyvų kvapas, jazminai.
O vasarą – plaštakės, dobilai,
Ruduo – tai metų derlius,
Gelsvi klevai.

Ir pagaliau žiemos ramybė.
Ir tyla.
Sidabru puošias ne tik žemė-
Ir galva.

Betgi kitaip būti ir negali,
Juk esame gamtos dalelė.

..... * * * *

Tai kas gi tu esi, gyvenime?
Praskriejantis su vėjais?
Jazminų žiedais kvepiantis,
Akmeniu ant kelio gulintis?
Ašarų rasa vilgytas,
Bitučių medučiu saldytas,
Šaltinių vandeniu gaivintas,
Troškuliu kankintas,
Nerimu brandintas?

Gal tu rytmečio daina?
Ar saulėlydžio tamsūs šešeliai?
Gal tu rudenio duonos skalsa?
O gal vasaros margosios gėlės?

O gal mamos malda kasdienė?
Ir tas skubėjimas, bėgimas?
Spalva geltona rudeninė,
Arba kažko nežinomo laukimas?

Esi tikriausiai –
Skausmas,
Džiaugsmas
Ir ramybė.
O visas tu –
Tai kelias amžinybėn.

..... * * * *

Kur kelias, kurs vėda į laimę,
Iš kalnų džiaugsmingų vilčių,
Iš svaigulio mažą apgaulę,
Kur nėra jausmų netekčių.

Betgi tas kelias - tai tavasis,
Kuriuo dabar, žmogau, eini.
Kitokio kelio nesurasi,
Laimę sukurti pats turi.

Savo darbais, troškimais, žodžiais,
Norais gerais ir šypsena.
Nuoširdumu ir meile žmogui,
Tyra savo širdies daina.

Taigi šypsokimės, gyvenkim,
Paduokim ranką viens kitam.
Linkékim laimės ir ramybės,
Sveikatos džiaugsmo kiekvienam.

LIETUVAI

Lietuva,
Man tavo vardas –
Skambiausia daina
Viso pasaulio dainyne.
Ir tu pati tyra svaja,
Nes tu esi Tėvynė.

Ar tai būtų žiema,
Ar rudens dargana,
Akyse vis viena
Tu spalvinga, miela.

Geltonujų kviečių kasomis,
Su upelių žydrais kaspinais,
Mėlynų ežerų akimis,
Ir vainikais darželio kvapniais.

Tu man brangi,
Tu man sava,
Tu – mano Lietuva.

KLEVŲ DAINA

Kiekvieną kartą išvažiuojant,
Man širdį suspaudžia skausmai,
Girdžiu gelsvus klevus dainuojant:
-Kodėl ir vėl mus palikai?

Kodėl gyvenimą supléše
I daugelį mažų dalių?
Jeigu gyventum vienoj vietoj,
Pasiektum aukščių didelių.

Tu supranti pušų ošimą
Ir himnų ąžuolų stiprių.
Ir kai berželis dainuot imas,
Jauti ir šauksmą debesų.

Galéatum visad būti tiltu
Tarp medžių, upių, ezerų.
Galéatum lig žvaigždžių pakilti,
Pasisemt saulės spindulių.

..... * * * *

Besparni mano drauge vėjau,
Kaip išradingai siūbuoji šakas.
Skraidyti su tavim ir aš galėjau,
Bet man likimas atémė jėgas.

Galėjau juk pasiekt medžių viršunes,
Paliesti saulės spindulius švelnius.
Bendraut galėjau su sielos galiūnais,
Bet darganos apgaubė tuos kelius.

O vėtroras blaškė, plėšė mano kūną,
Neklausdamos, ar aš turiu jėgų.
Éjau gyvenimu kaip liūnu
Ir nesiskundžiau „Negaliu“.

Kartais aš taip norėjau atsisėsti
Ir pailsėt ramioj vešlioj žolėj,
Bet audros vėl kélé skubėti,
Užmigt neleido pakelėj.

Gal ir gerai, kad visada kelionėj,
Gal ir gerai, kad neturiu jėgų.
Nes tik pajutus sūrų būties skoni,
Ir skirtis su gyvenimu nebus baugu.

O tu skraidyki, vėjau, nesustoki,
Žinau, ir tu nemègsti tylumos.
Pušų viršūnėse allegro groki,
Suteiki mano širdžiai šilumos.

.....* * * *

O ne, lemtie,
Manęs nepaklupdysi,
Išdidžiai eisiu
Rudenio taku.
Tyliai iškėsiu
Žvarbų vėją, lietų.
Aš dar gyvenimu
Džiaugtis galiu.

Ir tu, lemtie,
Minties nesulaikysi,
Nenuraminsi
Virpančios širdies,
Nes žvaigždės mirga,
Gėlės žydi
Ne tik pavasari,
Ir mano rudenio kely.

ŽEMĖS BALSAS

Tyloje girdžiu balsą skausmingą,
Kuris veržias iš žemės širdies:
-Su manim šitaip elgtis netinka,
Neturėsim visi ateities.

Mane išpuošėt slegiančiais mūrais,
Išvedžiojot kelius ir tiltus.
Ir supančiojot širdį man siūlais,
Geriat syvus manuosius šiltus.

Ar jūs jaučiat, kad jėgos mažėja,
Negalēsiu ilgai gėrio duot.
Tai nejaugi šviesi panacėja
Žemėj leist tiktai nuodyt, meluot.

Su manim jūs gyvenkit protingai,
Prakaitą sūrų jausti turiu,
Nes kitokių kvapų jau nestinga,
Apsinuodyt nuo jų aš galiu.

Aš norėčiau, kad kalvos ir kloniai
Amžinai teiktų grožį visiems.
Sustabdykit tą ritmą, o žmonės,
Nepalikit griuvésių kitiems.

Aš norėčiau pažvelgt į padangę
Tyromis akimis ezerų,
Kad pjovėjas pamiklinęs dalgi,
Atsigertų šaltinio gelmių.

Kad upelio lašai jums skambėtų
Kaip varpelis ganykloj kalnų,
Kad bitutės visuomet galėtų
Pasirinkti medaus iš žiedų.

Nuo manęs jūs nuimkite skraistę,
Kuri nuodija mano gelmes.
Juk dar galima daug ką pakeisti,
Neapleiskit, prašau, jūs manęs.

Nes kitaip daugiau aš negalēsiu
Išlaikyti žmonių giminės,
Tiktais priglausti sugebésiu
Jūs kaulus į savo žemes.

.....* * * *

Tartum tvarstis apdengia žaizdas
Sniegas žemę apkloja baltais,
Ir, atrodo, jų niekas nears,
Ir, atrodo, bus viskas gerai.

Kad nebūtų tamšiųjų dėmių,
Šerkšnas papuošė medžių šakas,
Ir stulpus pastatytais žmonių.
Jis nutildė net paukščių šnekas.

Bet tyla ir ramybė praeis.
Nusimes žemė baltają skraistę.
Jaučiu nerimas vėlei ateis,
nes kraujuojančios žaizdos ims kaisti.

(1991 01 21)

BĒGIMAS

Vienas bėga nuo infarkto,
Kitas bėga nuo mados,
Trečias bėga, kad nupirkšt
Maisto arba aprangos.

Kažkuris bėga į sodą –
Be daržovių nér sriubos.
Kito laikrodis nerodo –
Reikia bėgti, nes vēluos.

Bėga, nes vēluos į darbą,
Į autobusą nespés.
Sportininkas savo vardą
Kelia pakylon garbės.

Na, o kurgi kepurėti
Vyrai bėga paslapčia?
Reikia pinigų turėti,
Ir bēgimas aiškus čia.

Prie alaus ar prie degtinės
Dažnas finišas visų.
Čia jų , vyru, suėjimas –
Leidžia laiką jie kartu.

O vaikai bėga į kina,
Į aikštyną po pietų.
Vaikiai skuba pas merginą,
Bėga ir iš pamokų.

Na, o naktimis sugriūnam
Nukamuoti tū bėgčių.
Rytais mes visi pakylam,
Ir vėl viskas iš pradžių.

(1990 12 10)

.....* * * *

Mintys sukas verpetais,
Kunkuliuoja širdy.
Nesuvaldomos metais
Lekia, skrieja tollyn.

Per padangę nuplaukia
Debesėliais baltais.
O anksti rytą suokia
Man lakštučių balsais.

Mielos mintys, sustokit,
Leiskite pailsėt,
Nes visų atkartoti
Negaliu aš suspėt.

.....* * * *

Atgal pažvelgus atrandu –
Nemažai nueita, kentēta,
Džiaugtasi, liūdēta ir myléta,
Bet visą laiką degta,
Nerusenta.
Svajota,
Vietoje nestovéta.
Tarp bangų nardyta –
Neplūduriuota.

Liepsnos man reikia,
O ne dūmų,
Ir šilumos dvasiai,
Ne kūnui.
Degt laužu,
O ne žarija,
Kad šildytus ne vienas,
O minia.

ATMINTIS

Verčiu istorijos lapus
Ir štai girdžiu brangius žodžius:
“Lietuva bus laisva!
Lietuva, Lietuva”.
Girdžiu juos Baltijos kely,
Vilniuj, Tėvynės pakrašty.
Bet okupantai tankais suriaumojo:
“Maža tauta ant laisvės kojų stoja
Užčiaupt! Nutildyt! Sunaikint!”
O karštос širdys laisvei plakė.
Akys žvelgė rimtai ir sakė:
“Čia mūs Tėvynė` Lietuva,
Mes nesitrauksime iš čia!
O Vilnius - jos širdis
Ir plaks jinai laisva!”

Sausio trylikoji, dar naktis,
Siaurėja tankų apsuptis.
Ekrane diktatorės šūksniai:
“Šaudo į žmones... !”
Už durų girdisi žingsniai...
...Ir televizija nutilo...
Prie telefonų greit visi,
Kas daros Vilniuj? Ar gyvi?

Mes negalandom kalavijų
Buvom beginkliai,
Nekaltą kraują jie praliejo.

O TAVOJI DAINA TEBESKAMBA

(Skirta J. Siniui)

O tavoji daina tebeskamba,
Tarsi vakar ją būtum sudėjės.
Ir po téviškės medžiais šakotais
Tartum vakar dar būtum sėdėjės.

O tavoji daina tebeskamba.
Širdyje amžinai ji skambės –
Kviesdama ir nurimt, ir suklusti
Ir skausme, ir džiaugsmė ji padės.

Tu ir pats, kaip daina suskambėjės,
Išliksi dar ilgai su mumis.
Daug padarės ir daug dar nespėjės,
Sugebėjai užburt dainomis.

AR PAMENI

(Knygnešiams)

Lietuva, ar pameni savo vaikus,
Kurie keliaudami per kaimus ir miškus
Per nakties tamsą, vėją, lietu,
Kad savo raštą tu turėtum?

Ar pameni tas dovanas rudens,
Kai patys permerkti lietaus vandens
Jie knygas saugojo kaip turtą brangų
Ir laimės savo kely meldė dangų?

Ar pameni kankinimus baisius,
Kai per pačius giliose žiemos speigus
Išvesdavo ant sniego juos basus,
Užpylę vandeniu, paversdavo ledų?

**ATSIMINIMAI IR LAIŠKAI
tų, kuriems likimas lėmė pažinoti Saulę**

BŪK SU MUMIS

Sakralinė giesmė lelijom skleidžias,
Užlieja sielą jos balta ramybė.
Kur tu, Saulele, mus vedi šiandieną?
Iš kur pasisemi tu tiek stiprybės?

Kur tas šaltinis, kur tave pagirdo,
Pripildo tavo širdį meilės,
Kad gimsta tokios šviesios, geros
Ir išmintingos tavo eilės?

Dar spinduliuok, nedrīsk užgessti,
Pabūki šviesuliu pilkoj padangėj.
Mums reikia tavo tarto žodžio –
Lyg saulės pro atvertą langą.

Gerbiamą Saule, dar tik kūrybinis dešimtmetis, dar tik dešimtas literatūrinis renginys. Dar daug reikia nuveikti. Tad duok, Dieve, Tau sveikatos, energijos ir įkvėpimo. Lai negėsta šventa dvasingumo ugnis, rusenanti tavyje.

Su gilia pagarba ir simpatija – Violeta.
1998 11 25

Cirkliškio žemės ūkio mokykloje aš mokausi antri metai, bet apie mokytoją Saulę žinojau anksčiau. Šioje mokykloje mokėsi mano brolis Sigitas. Jis dainavo folkloriniame ansambluje, kuriam vadovauja mokytoja. Aš jam pavydėjau, nes labai mėgau dainuoti, o progų tam neturėjau. Kartą mama pasakė: "Eik į Cirkliškį ir dainuo si su Saule". Ir štai aš jau antri metai dainuoju su Saule ir pas Saulę. Kai pirmą kartą aš su broliu nuėjau pas mokytoją į namus, ji paklausė manęs dainuojančios ir pasakė: "Jei manęs klausysi ir darysi ką liepsiu, aš iš tavęs padarysiu dainininkę".

Brolis Sigitas tada sakė: "Jurga, daryk ką liepia, jei Saulė pasakė – padarys". Ir aš klausiau, o ji savo žodį ištėsėjo. Žinoma, aš dar ne solistė, bet dainuoti pramokau. Dirbam daug ir atkakliai, nors laureato vardo ir nesiekėm. Mokytoja Saulė sakydavo: "Jurga, didelių vilčių naturėk, tik pasiruošk pagal galimybes, kad nelabai skirtumeis nuo jau žinomų dainininkų".

Per tą laiką aš gerai pažinau Saulę. Tai darbštū, atkakliai siekianti tikslą, nenuilstanti jaunos širdies moteris. Ji man daugiau negu mokytoja, tai vyresnioji sesuo, draugė. Visada atidžiai stebėjo mano balso pakitimus, gydė susirgusią. Vesdavosi dainuoti visur, kur tik pati eidavo. Tokiu būdu pripratino prie žiūrovų ir galėjau laisviau dainuoti. Man įdomu su ja kalbėtis, nes ji daug žino ir į visus klausimus atsako.

O kaip kantriai ji dirba su folkloriniu ansambliu. Ateina dainuoti nemokėdami, net gamos garsų iš-dainuoti negali ir paprasčiausiu šokių žingsnelių nemoka. Dirba mokytoja , galima sakyti, su kiek-vienu moksleiviu atskirai.

Man, ir ne tik man, labai patinka jos sukurti ei-léraščiai, dainos, kurias aš su malonumu dainuoju. Ji slapta stebi mus ir mūsų jausmus išreiškia dai-nose. Jos eilėse taip pat atrandame savo širdies būseną. Tokiu žmogumi galima tik žavėtis ir di-džiuotis, kad turėjau galimybę su ja bendrauti.

Kartais ji sako: “Vaikai, atleiskit, kad aš taip skubu ir jus skubinu greičiau viską išmokti, man atrodo, kad aš kažko galiu nesuspėti”.

Miela mokytoja Saule, geros jums sveikatos, gerų kūrybingų metų. Tikime – Jūs dar daug suspé-site. Dar daug Jūsų dainų išdainuosime.

Jurgita Lopetaitė

* * * * *

*“Žmogus ir darbas – du kasdieniai žodžiai.
O jie paverčia Lietuvą švente.”*
Eduardas Mieželaitis

Gerbiamą Saule Sadeckaitę!

Mūsų gyvenimas – kunkuliuojantis verpetas.
Metai praskrenda kaip paukščiai pro žydintį sodą.

Tik darbas, kitiems išdalinta šiluma pražysta plaukuose, skaičiuodami laiką.

Gerbiamą dėstytoją, Jūs visą save atidavėte pasiaukojamam darbui, ieškojimams ir kūrybai, menui ir grožiui. Poetas Justinas Marcinkevičius taikliai yra pasakęs: "Kiek atiduodi – tiek tavęs ir lieka". Jūsų trisdešimtmetėje pedagoginio darbo praktikoje 23 metai pašvęsti Cirkliškio tarybiniam ūkiui – technikumui. Kaip gabi pedagogę, puiki psichologę, kūrybingą organizatorę ir talentingą visų meno šakų žinovę, Jūs pavergėte moksleivių širdis, pelnėte pripažinimą ir autoritetą kolegų bei visuomenės tarpe.

Gerbiamą Saule, Jūsų visuomeninė veikla labai universal: kai reikia, Jūs organizuojate chorą, agitmeninę brigadą, dramos būrelį, folklorinių ansamblių, jei būtina – dainuojate estradoje, grojate kapeloje, rengiate konkursui skaitovus, mokote moksleivius pramoginių ar liaudies šokių. Dauguma technikumo ir nemažai rajono renginių vyko pagal Jūsų sukurtus scenarijus arba Jums dalyvaujant. Ne kartą Jūsų vadovaujami meno saviveiklos kolektyvai turėjo gerą pasisekimą ne tik rajone, bet ir respublikoje. Teisingai liaudyje sakoma: "Uždegti gali tik tas, kas pats dega". O jūs, dosniai dalindama save kitiems, tampate dar turtingesnė ir tauresnė. Ir kiek dar nuostabių svajonių bei planų laukia Jūsų ateity.

Už kruopštų pedagoginių, metodinių darbų Jums pripažintas dėstytojos metodininkės vardas, už visuomeninę veiklą Jūs apdovanota garbės raštais,

meno saviveiklos žymūno ženkleliu. Bet turbūt svarbiausia, kad visas Jūsų įdėtas triūsas nedingsta, palieka mokinių širdyse.

Sveikindami jus , miela Saule, nuoširdžiai linkime, kad ateinantys metai dosniai dovanotų Jums džiaugsmą, sėkmę, laimę, kad niekad nepavargtų Jūsų rankos, skleidžiančios aplinkui gėrį ir grožį, o širdis nepaliaujamai gyvenimą dainuotų.

Cirkliškis,
1990 01 15

Cirkliškio tarybinio ūkio –
technikumo dėstytojų kolektyvas.

* * * * *

KŪRYBIŠKUMO IR IŠRADINGUMO VERSMĖ

Idomu dirbti, bendrauti, semtis patirties iš kūrybingos asmenybės, kurios talentas kasmet nušvinta vis naujomis spalvomis. Iš kur ta gili ir neišsenkanti mokytojos Saulės kūrybiškumo ir išradinguo versmė?

Tėvai išrinko dukrai nepaprastą vardą ir juo tatum nusakė dukters gyvenimo prasmę – kilti ir švieti, degti, o ne rusenti. Gal čia yra svarbiausias Saulės kūrybiškumo ir energijos šaltinis?

Gyvenimo keliai ją vedžiojo po įvairius Lietuvos kampelius, bet dzūkės širdžiai tapo mielas Švenčionių kraštas ir jo žmonės. Jau 36 metus ji dėsto Švenčionių profesinio rengimo centre

chemiją. Chemijos mokytoja turėtų būti griežta, racionali, tikslia ir pragmatiška, pripažistanti tik “sausas” mokslo tiesas, bet iš tikrujų yra visai kitaip. Galbūt “kalta” ir visagalė chemija, daranti stebuklus, kas žino... O gal ji yra dar viena mokytojos Saulės kūrybiškumo ir išradingumo versmė?

Drąsiai galiu tvirtinti, kad Saulė - nepaprasta mokytoja, savita ir subtili poetė, kompozitorė, išradinė ne tik mokyklos, rajono, bet ir respublikos įvairių renginių ir švenčių režisierė. Kuriantis žmogus sukuria savo tekstą – asmenybės ir kūrinių sandarą. Tas tekstas analizuojamas ir interpretuoojamas. Man atrodo, kad Saulės gyvenimą reikia skaityti kaip kūrinių. Ir kūrinių kaip gyvenimą, neužmirštant, kad jis yra sukurtas.

Saulės Sadeckaitės kūryba yra labai įvairi. Svarbią vietą jos poezyjoje užima patriotinės eilės. Daugelis mokinii ir kolegų jau atmintinai moka jos sukurtus šia tema eilėraščius: “Tėviškė”, “Lietuvai”, “Dainuoju Lietuvai”. Kadangi juose akcentuojama meilė Tėvynei, todėl šios eilės mūsų mokykloje skamba Sausio 13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios progomis.

Ypač daug eilių ir dainų Saulė yra parašiusi gamtos motyvais. Mėgstamiausias jos metų laikas – rudo, todėl jam apdainuoti poetė sukūrė nostalgiką eilėraštį “Ruduo” bei keletą graudžiai malonių dainų, pvz.: “Rudenio lapai”, “Atėjo rudenėlis”.

Saulė dažnai mąsto apie žmogaus būties prasmę, jo paskirtį gyvenime. Gal todėl buvo sukurtą lyrinė-muzikinę kompoziciją “Gyvenime, kas tu esi?”

Nesvetima jos kūrybai ir meilės tematika. Gilus ir taurus jausmas – didžiausia vertybė. Poetė jaučia kiekvieno dvasinius išgyvenimus, todėl žmonės, koncertų metu išgirdę “Širdies dainą”, “Svajonių mergaitę”, tyliai nubraukia ašarą... Juk ne visos jaunystės godos išsipildo, dažnai tenka gyvenimo audrose prarasti mylimą žmogų, o paskui jo ilgėtis visą gyvenimą...

Saulė mėgsta liaudies melodijas, papročius, todėl gimsta eilės ir dainos liaudiškais motyvais, kartais sukuria šokius, žaidimus arba juos savaip interpretuoja.

Kalbėdama apie žmogaus būties esmę, ji teigia, kad žmogus gyvena ne vien dėl savęs, dėl savo artimųjų, bet turi spinduliuoti gėri aplinkai. Jis negali atitrūkti nuo absoliutaus gėrio – Dievo. Gal todėl sukurtos nepaprastai tyros, sakralios eilės ir giesmės “Malda”, “Marija”. Būdama muzikali ji kuria melodijas ne tik savo, bet ir A. Miškinio, Br. Mackevičiaus, P. Širvio eilėms. Ypatingai visus sužavi dainos “Pamintos gėlės”, “Baltoji pasaka” (žodžiai P.Širvio, muzika S.Sadeckaitės).

Saulė visada jaunatviška, žvali, visur spėjanti, niekad neaimanuojanti. Kasdienis pedagoginis darbas, manyčiau, yra tolimas poezijai. Jame gal daugiau rastume prozos, bet kai kūrybingas žmogus

į ši darbą pažiūri ne per tradicinę, visiems nusibodusią, o per išradingumo prizmę, auklėjamasis darbas įgauna visai kitokias formas ir metodus. Būdama mūsų mokyklos grupių metodinės komisijos pirmininkė, Saulė organizuoja ir veda įsimintinus renginius, turinčius stiprų auklėjamajį poveikį moksleiviams, kaip pavyzdžiu: "Ne tik jéga stiprūs", "Aš – būsimoji mama", "Moteris – šeimos židinio puoselėtoja"; disputus: "Mano vieta gyvenime", "Gyvenimo esmė ir prasmė, "Kas tavo draugas, o kas tu?" ir t.t.

Mes, mokytojai, dažnai juokaujame, kad mūsų Saulė – "idėjų bankas" ir stebimės, kaip per tokį ilgą pedagoginio darbo laikotarpį šis "bankas" nei kartelio nesubankrutavo... Manau, kad mokytojų gelbėjo ir gelbsti ta nepaprasta kūrybiškumo ir išradingumo versmė.

2001 03 14

Laima Stūglienė

* * * * *

"SAULĖS VAKARAI"

Esu buvusi visuose Švenčionių Viešosios bibliotekos skaitykloje vykusiuose renginiuose, kuriuos vedė Saulė. Nuolatiniai renginių lankytojai juos vadina "Saulės vakarais". Tai nėra kažkokie šou renginiai, o dvasiniai, nuoširdūs, šilti pokalbiai. Juose žmogus jautiesi laisvai, be įtampos, randi

savo širdžiai mielus žodžius, melodijas. Pabuvęs tokioj aplinkoj atsipalaidoji nuo kasdienybės rūpesčių, tarsi jų ir nebūtų. Ji taip įtikinamai kalba apie tai kas gera, kas gražu, kad žmogus pasijunti esąs aukščiau visų intrigų ir ta dvasia gyveni dar keletą dienų. Dažna jos frazė "Mokėkime džiaugtis tuo, ką turime" paskatino ne vieną kitaip pažiūrėti į gyvenimą.

Jos renginiuose niekas nejsiminta, nereglamentuota, kas buvo būdinga sovietmečiu. Negali numatyti, kas kalbės ir apie ką. Saulės mokėjimas bendrauti viską sustato į vietas. Atrodo, viskas eina kaip iš rašto.

Teko būti dviejuose Saulės kūrybos vakaruose. Jos eilės ir melodijos yra artimos kiekvienai jautriai širdžiai. Stebėjausi jos sugebėjimais atskleisti jaunimo ir pagyvenusių žmonių vidinę būseną, jausmus.

Vesdama vakarą apie konkretną žmogų, ji atranda tame gerų, įdomių savybių, apie kurias, kaip apie savo turta, nežinodavo ir pats žmogus. Kiekvienas klausantysis pradeda ir savyje, ir kituose ieškoti gėrio ir grožio. Pavargome nuo to purvo, šmeižtų ir norisi išgirsti kažką gero ir malonaus. Tokie norai išsipildo "Saulės vakaruose".

2001 03 30

Švenčionys

Genutė Šinkūnienė

* * * * *

Cirkliškio žemės ūkio technikumo direktorius
pavaduotojai mokymo reikalams gerb. Katyševai

Sužinojusi, kad ruošiatės paminėti gerb. Dėstytojos Dešukienės Saulės jubilieju, negaliu nepriiminti savo žemietės, kūrybingos, dainingos ir išradingos asmenybės, su kuria susipažinau keliaudama po Užkaukazę.

Turistų aštuntas vagonas tris savaites gyveno ir keliavo Saulės suburtame draugiškame kolekyve, kuriam ji kūrė eiles, skaitė, dainavo ir mus visus mokė to meno. Tai buvo grupės siela. Lig šiol meninėme Jos išradingumą, organizuotumą ir tą įsimintiną, gražią kelionę.

Nuoširdžiai sveikinu S a u l ė garbingo jubiliejaus proga, linkiu stiprios sveikatos, neišsenkančios energijos ir daug daug saulėtų dienų.

Švenčionių MSMV kadru ruošimo inžinierė
B. Trojanienė

* * * * *

ISIMINIMAI APIE SAULĘ

Buvau septintos klasės mokinukė, kai 1958 m. rugsėjo mén. į Linkmenų vidurinę mokyklą atėjo dirbtini chemijos mokytoja Saulė. Iš karto pastebė-

bėjome, kad ji aktyvi saviveiklininkė, gabūti organizatorė. Jau pirmaisiais mėnesiais ji subūrė merginų ir vyru ansamblius, o 1959m. gegužės mėnesį jos vadovaujamas jaunučių choras dalyvavo regioninėje dainų šventėje Švenčioneliuose.

1959-ųjų metų išvakarėse suorganizavo puikų karnavalą. Atskiri jo epizodai buvo taip sujungti ir režisuoti, kad visas karnavalas atrodė kaip vientisa pjesė. Moterys baiminosi, kad kunigas neaukotų šv. Mišių 24 val., nes kaimo žmonės negalės pamatyti Naujųjų metų sutikimo šventės. Tačiau kunigas buvo supratinis, ir kaimiečiai suspėjo visur.

Saulė ne tik dainavo savo sukurtame ansambluje, bet ir vaidino spektakliuose.

Iki šiol išliko atmintyje jos sukurtas personažas A. Vienuolio "Prieblandoje". Ji taip nuoširdžiai, jausmingai vaidino, kad žiūrovai pamiršdavo žiūrį spektaklį, kūrinį suvokdavo kaip tikrovę. Po spektaklio ne vienas pasakydavo: "Tai matai kaip gyvenime būna".

Linkmenyse ji dirbo tik 1,5 metų, bet visą laiką nesiskyrė su daina, gražiomis eilėmis ir šokiais.

Švenčionių Z. Žemaičio
gimnazijos direktorė
Danutė Čepulienė

POMĖGIS AR GYVENIMO BŪDAS

Kalbėdami apie pomėgį, mes jį suvokiame kaip veiklą, kuri užima žmogaus tam tikrą gyvenimo dalį. Tačiau, jeigu ta veikla apima dideles kūrybines pastangas ir nerimastingus ieškojimus, tai jau tikriausiai gyvenimo būdas.

Kultūrinė mokytojos Saulės Sadeckaitės veikla - tai kur kas daugiau negu kasdieninė veikla, tai pasišventimas, tai nuolatiniai kūrybiniai ieškojimai, tai nerimas ir entuziazmas, išradingumas ir atsakomybė. Su mokytoja Saule Sadeckaite dirbu nuo 1965m. Kartu dalyvaujame meno saviveikloje. Mane visą laiką stebina jos mokėjimas suburti žmones dideliam darbui, išradingumas, originalumas, kūrybiškumas, jos neeiliniai sugebėjimai organizuoti įvairius renginius ir su moksleiviais, ir su mokytojais, ir su eiliniaiš kaimo žmonėmis.

Chemijos mokytoja Saulė Sadeckaitė ne tik gabi pedagogę, bet ir lietuviškojo meno subtili žinovę, išradinga puoseletoja ir propaguotoja. Dar tada, kai lietuviška daina, lietuviški rateliai, žaidimai, šokiai nebuvvo tokie dažni ir garbūs kaip šiandien, mokytoja savyje nešiojo meilę dainai, lietuvio vargų ir džiaugsmų palydovei, stengėsi tą meilę perteikti žmonėms.

Pradėjusi dirbti tuometiniame Cirkliškio žemės ūkio technikume, mokytoja labai aktyviai dalyvavo meno saviveikloje, įvairiuose kultūros renginiuose: pati dainavo estradiname ansambllyje, moterų an-

samblyje, duetuose, kvartetuose, skaitė humoreskas, vaidino dramos veikaluose. Paskui to paties mokė moksleivius. Kartais atrodydavo, kad jos kūrybinė energija bei užmojai nebetelpa darbe tarp moksleivių. Tuomet jinai gana sėkmingai pradėjo vadovauti Mėžionių kaimo etnografiniam ansambliui, kurį pati subūrė, paruošė keletą programų, dalyvavo su juo koncertinėje veikloje. Dar iki Atgimimo laikų su šiuo etnografiniu ansambliu aktyviai dalyvavo respublikinėje folklorinių ansamblių šventėje Varėnoje, rajoniniuose renginiuose, su kaimo žmonėmis organizavo Atvelykio, Joninių vakarus.

Ypač aktyviai mokytoja įsijungė į kultūrinę veiklą prasidėjus Atgimimui, kai 1987 m. subūré moksleivių folklorinį ansamblį "Saulala". Su šiuo kolektyvu dalyvavo respublikiniuose konkursuose, neretai laimėdavo laureatų vardus. Ansamblis tapo pripažintu moksleivių folkloriniu ansambliu tuometinėje žemės ūkio ministerijos sistemoje. Su koncertinėmis išvykomis buvo Šilutėje, Rusnėje, Alytuje, Druskininkuose. Daug įdėjo darbo ieškodama dainų, autentiškų šio krašto žaidimų, ratelių, kuriuos šios kartos lietuviai jau buvo primiršę. Prikėlus išvykomis, mokytoja su savo moksleiviais džiaugėsi tarsi naujai sukurtomis, artimomis širdžiai dainomis, šokiais, rateliais, žaidimais. Dar ir šiandien ne vienam šio krašto lietuviui suspaudžia širdį, akis sudrėkina ašara atliekama ansamblio daina "Pasakyki man, lietuvi".

Prisimenu kaip šiandien, koncertuojant Bukiškėse, sudainavus minėtą dainą, pakilo vienas iš sédėjusių salėje, priėjo, pabučiavo mokytoją Saulę ir paklausė, iš kur tiek negirdėtų gražių dainų cirkliškiečiai žino. Neretai į panašius mokytojai užduodamus klausimus ji atsako maždaug taip: "Myliu dainą ir tiek. Negaliu užmiršti tu, kurias mano mama dainuodavo. Ruošdama vieną ar kitą programą vengiu pasikartojimų, džiaugiuosi, jei pavyksta rasti ką nors nauja, negirdėta, nematyta, stengiuosi savaip interpretuoti, režisuoti. Tai ir yra kūryba. O kūryba pirmiausia - tai juodas, atimantis daug jėgų ir laiko darbas, ir tik po to džiaugsmas."

Mokytoja – kūrėja. Ar tai ne didžiausias dirbančio pedagogo įvertinimas, giliausia prasmė? Kūrybingumas, išradingumas, nelengvi ieškojimai, dalijimasis kūrybinėmis mintimis, darbais – labai aiškūs mokytojos bruožai.

Didelį darbą mokytoja padarė ruošdama auklėjamujų renginių aprašymus, pokalbių, teminių vakaru, literatūrinių popiečių, vakaronių scenarijus. Organizavo įdomių renginių metų laikų tematika: "Ruduo keliauja", "Žiemos tyla", "Aš keliauju tėviškės takais", "Piemenėlių šventė". Žiūrovai, jaunieji klausytojai daug sužinodavo apie lietuvių tautos papročius, tradicijas, Lietuvos gamtos grožį įvairiais metų laikais, kaip tą grožį vertindavo paprasti kaimo žmonės. Įvairių renginių organizavimo principu mokytoja pasirenka emocinių poveikį kiekvienam, kuris tame renginyje dalyvauja.

Kiekvieną renginį stengiasi organizuoti taip, kad virpėtų žiūrovo ar klausytojo širdis.

Dirbdama su jaunimu, mokytoja Saulė mąstė apie jo ateitį, kokias savybes jie turi ugdyti, kad taptų geras tėvas, motinomis, mokėtų auklėti vaikus, kurti jaukų šeimos židinį. Daug metų mokytoja dirbo grupių vadovų metodinės komisijos pirmininke, išradingai organizavo įvairius ugdymo renginius, šou vakarus: "Kai aš būsiu mama", "Aš – šeimos židinio puoselėtoja", "Aš – būsimoji šeimininkė", "Kas tu, Lietuvos mergaite", "Ne tik jėga stiprūs", "Koks aš noriu būti tėvas, vyras" ir t. t.

Idomius vakarus rengė su chemikų būreliu "Bromėjaus teismas", "Pagrobtas elementas", "Kur mūsų vietas", Alchemikų traukinukas" ir kt. Tai populiarios priemonės dėstomo chemijos dalyko žinių gilinimui.

Mokytoja Saulė sudarė žemės ūkio techniku-mams kompleksinį auklėjimo planą "Meilės pasirinktais specialybeis ugdymas", metodinę priemonę "Chemijos laboratoriniai darbai". Su Žemės ūkio akademijos docentu Adomu recenzavo organinės chemijos vadovėlių – konspekta žemės ūkio technikumų moksleiviams.

Vienu metu vadovavo dramos būreliui ir respublikinėje apžiūroje tarp 78 specialiųjų vidurinių mokyklų, su gana sudėtingu psichologiniu veikalu, užėmė garbingą trečią vietą.

Mokytoja Saulė sėkmingai dirbo su mokyklos mokytojų meno saviveikla ir kaip dalyvė, ir kaip

vadovė. Paruošė įsimintinų programų “Linksmujių mergelių kabaretas”, subūrė mokytojų šokių kolektyvą dvarų dvasioje “Bajorai”, dirbo su mokytoju moterų ansambliu.

Mokytojai ir moksleiviai mėgsta skaityti ir klausytis jos poezijos posmų bei dainų, sukurtų melodijų, kurios išsiskiria nuoširdumu, lyriniu mëlodingu, kiekvienam, jaunam ir pagyvenusiam suprantamu turiniu ir lengvai suvokiamą kasdienine tiesa.

Pastaruoju metu mokytoja Saulė paruošė lyrinę – muzikinę kompoziciją “Kas tu esi, gyvenime”, kurios su dideliu susidomėjimu klausési Cirkliškio, Švenčionių, Pabradės, Sarių, Kaltanėnų, Vilniaus mokytojų namų žiūrovai ir klausytojai. Vilnietas poetas Leopoldas Stanevičius pasakė: “Jūs davete mums gaivaus oro gurkšnį”.

Mums visiems labai džiugu, kad Saulės pastebėta mūsų mokyklos auklėtinė Jurgita Lopetaitė du kartus tapo konkurso “Dainų dainelė” laureate (1996 ir 1998 m.). Galbūt todėl dabar mūsų Jurgita sekmingai ruošiasi studijuoti dainavimą Muzikos akademijoje, galbūt todėl chemijos mokytojos atrastoji dainininkė, sulaukusi tokio pripažinimo, pateisins ne tik mokytojos Saulės puoselėjamas viltis, bet ateityje, kaip sako dainavimo specialistai, Jurgita turi puikias galimybes pavergti daugybės žiūrovų protus ir širdis, užimti deramą vietą didžiujų teatru scenose.

Kai literatūros mokytoja L. Stūglienė buvo dekretinėse atostogose, Saulė ruošė moksleivius žemės ūkio technikumų skaitovų apžiūrai. Iš 5 jos paruoštų moksleivių zoninėje apžiūroje 1 tapo laureatu, 2 – diplomantais, 1 gavo pagyrimo raštą.

Žemės ūkio darbuotojų ir dėstytojų meno saviveiklos apžiūrai, kuri vyko Panevėžyje, Saulė paruošė etnografinį ansamblį ir šokėją. Baigiamajame koncerne jos paruoštas baletinis šokis susilaukė didelio žiūrovų pripažinimo ir buvo 3 kartus kviečtas pakartojimui.

Kūryba mokytojai Saulei Sadeckaitei – lyg lazda, su kuria pasiremiant lengviau eiti prie brėstančių žmonių sielų, nors ji ir išduoda tavo brandą, požiūrį, mintis, siekius. Jei praeivis neabejingas –Tave greičiau pamato, pastebi, vieni pritaria ir džiaugiasi, antri kritikuoja, vylingai ir su neslepiamu pavydu šypsosi, dar kiti stengiasi Tavęs nepastebėti. Pakili vienybės dvasia sieja visus, kai vaikai, jų tėvai, mokytojai kartu dainuoja dainas, šoka, žaidžia ratelius. Tai vėlgi mokytojos Saulės kūrybinio darbo nuopelnas ir prasmė.

Argi nėra gundanti prasmė, kai chemijos mokytoja diriguoja visos respublikos žemės ūkio mokyklų chorui, kuris atlieka jos pačios sukurtą dainą “Žemės vaikai”? Tai daina, savo prasmingu turiniu bei melodijos kilnumu prilygstanti daugiau oratorijai, o ne šiaip kaimo jaunimo dainai.

Rašantieji, kuriantys palieka dalelę savęs kitiems. Eilėraščių posmai, scenarijai, organizuotos

turiningos kultūrinės priemonės, dainininkų, šokėjų lavinimas, metodiniai darbai, sukurtos melodijos, eilės, virtę mėgstamomis dainomis, - tai mokytojos Saulės Sadeckaitės prasmingas palikimas mums, dabarčiai ir ateičiai.

Bronius Lazaraitis

* * * * *

Kultūrinė veikla yra daugiaspektrė. Ji apima daugybę žmonių veiklos sričių, tai – visos meno šakos ir žanrai, paveldai, etnografija, bibliotekininkystė. Tikslas – ugdyti žmogų, turtinti jo vidinį pasaulį, kelti dvasingumą, skieptyti jame grožį ir gėri, lavinti jo estetinį skonių. Tą atlieka kultūros darbuotojai ir kitokių darbą dirbantys žmonės. Pastarieji dažniausiai dalyvauja meno saviveikloje.

Chemijos mokytojos Saulės kultūrinė veikla nevienareikšmė. Ji ne tik pati dalyvauja meno saviveikloje, bet ir vadovavo bei vadovauja įvairiems saviveiklos būreliams.

Saulė iš Švenčionis atvyko 1960-aisiais ir iš karto pradėjo savo kultūrinę veiklą. Ji dainavo Švenčionių kultūros namų moterų ansamblyje duete, padėjo organizuoti ir režisuoti koncertus. Dirbo Švenčionių darbo jaunimo vakarinėje mokykloje direktore ir ten ruošdavo koncertus. Reikia tik stebėtis Saulės sugebėjimais prikalbinti į saviveiklą žmones, kurie dieną dirba, vakare iki 24 val.

mokosi, o vėliau repeticijos. Jau 1967 metais ji rašė scenarijų ir režisavo rajoninę Moksleivių ir jaunimo šventę, o 1970-1971 m. - rajono Vandens šventes.

Vėliau vadovavo Mėžionių kaimo etnografiniam ansamblui, kuris tuo metu buvo vienas geriausių rajone ir dalyvavo folkloro šventėje Varėnoje.

Viens geriausių buvo ir jos vadovaujamas jaunimo ansamblis "Saulalė". Jis atstovavo mūsų rajonui Ignalinos, Alytaus, Druskininkų folkloro šventėse.

Saulė padėjo ir kitų mokyklų folkloriniams ansambliams ruoštis rajoninėms dainų šventėms. Ji parengė bendras programas, tai: "Krikštynos", "Piemenėliai", "Subatvakaris" ir jas režisavo. 1989 m. Saulė organizavo ir režisavo Rytų Lietuvos žemės ūkio mokyklų ir technikumų folkloro šventę Cirkliškyje.

Su savo kolektyvais Saulė koncertavo įvairiuose rajono renginiuose: Moters dienos minėjime, Paukščių dienoje, Atgimimo šventėje ir kt.

Švenčionių kultūros namuose dainavo mišriame chore, moterų ir Aukštaitijos ansambliuose. Buvo sukūrusi jaunimo folklorinį ansamblį, vidutinio amžiaus moterų ansamblį, kurių lyrinės dainos žavėjo žiūrovus, buvo daugelio tradicijų iniciatorė.

Daug vakarų yra pravedusi Švenčionių viešosios bibliotekos skaitykloje, kur išradingai naudojos

įvairiomis priemonėmis emocinio poveikio sustiprinimui.

Saulė bene vienintelė nepasitraukusių iš saviveiklos koncertavusių Švenčionių kultūros namų atidaryme.

Kai Saulei pasiūlėme suburti rajono eiliuotojus į literatų klubą, ji mielai ėmėsi šio darbo. Važinėjo po rajoną susipažino su literatų kūryba, jų gyvenimu ir 1996 m. sausio 21 d. pravedė pirmajį eiliuotojų susitikimą su visuomene. Ji buvo išrinkta literatų klubo pirmininke. 1997 m. suorganizavo rajono eiliuotojų almanacho "Branda" išleidimą.

S. Sadeckaitės kultūrinės veiklos rezultatai padėjo kurti gerą mūsų rajono įvaizdį. Dainų dainelės 96' ir 98' laureatų koncertuose, dramos ratelių apdovanojimuose Klaipėdoje, folkloro ansambliu prizininkų apdovanojimuose Panevėžyje, Dauguose ir Rietave, koncertuose Latvijos žemės ūkio mokyklose, Pasaulio lietuvių kongrese Vilniuje (1991), daugelyje rajonų ir miestų dėka Saulės buvo minimi Švenčionys. O svarbiausia, kad jos darbai veikia žmonių širdis, kelia jų dvasingumą.

Saulė už kultūrinę veiklą yra apdovanota LTSR Meno saviveiklos žymūno ir LTSR kultūros žymūno ženklieliais, daugybe respublikinių institucijų ir rajono padėkos, pagyrimo raštų diplomų.

Sakoma, kad šviesuliai provincijoje padaro daugiau negu daugelis inteligentų didmiesčiuose. Be abejonių, taip ir yra. Meno įžymybės lyg švysturiai rodo mūsų šalį pasauliui, o šviesuliukai

šviečia ir šildo atokiausius ir tamsiausius mūsų kampelius, padeda vidinei žmonių pusiausvyrai. Vienas iš mūsų rajono šviesulių ir yra chemijos mokytoja Saulė.

Švenčionių r. savivaldybės administracija
Kultūros skyriaus metodininkė – specialistė
M. Biveinienė

* * * * *

*"Aš ateimi pas jus
Savo širdies žodžiu".
S. Sadeckaitė*

VARDAS, IPAREIGOJANTIS ŠVIESTI

Geras dvi valandas kartu su kitais klausydamasis Saulės Sadeckaitės sukurtų dainų, poezijos posmų, žiūrėdamas jos pastatyti šokių, bandžiau save įtikinti, kad Saulei jau 65-eri, bet to padaryti taip ir nepavyko.

Iš kur ši moteris turi tiek energijos ir pašelusio noro kurti, dovanoti žmonėms džiaugsmą? Galbūt čia "kaltas" ir tévų prieš 65 metus duotas vardas Saulė, ipareigojantis švesti ir šildyti, po trupinėlių dalinti savo širdies šilumą gyvenime sutikiems žmonėms, dukroms Neringai ir Ramunei, moksleiviams, kolegomis ir daugeliui kitų, kurie girdėjo ir klausėsi Saulės Sadeckaitės sukurtų eiléraščių ir dainų. Ji taip suaugo su Cirkliškiu, dirbdama čia jau ne vieną dešimtį metų, kad šios senos alėjos, senučiai dvaro rūmai, po kurių skliautais tą

jubiliejinių S. Sadeckaitės vakarą po daugelio metų vėl skambėjo bajorų šokių akordai, o Cirkliškio ŽŪM pedagogai kaip tikri bajorai juos sušoko, tapo jos pasauliu. Kokių tik epitetų tą vakarą Saulė neišgirdo, lygindami ją su Šatrijos, vadino Cirkliškio Ragana, kiti – Lakštingala, bet man atrodo, kad geriausiai viską išreiškia toks paprastas lietuviškas vardas – Saulė.

Kai po koncerto paklausiau Saulės dukros Neringos, ar tiki jinai, kad mamai jau 65-eri, ta net nemirktelejusi atsakė, kad tuo sunku patikėti, ir jos su seserimi manančios, kad amžiumi tuo susilygins su motina. O mamai, Neringos manymu, ne daugiau 40-ties. Kitaip ar įmanoma būtų atsiminti tiek eilių, dainų, melodijų. Ir kaip čia dar karta neprisiminsi liaudies išminties, kad mes turime tiek metų, kiek įsivaizduojame turintys. O gal Saulė semiasi stiprybės iš savo sukurtų dainų, parašytų eilių?

Dirbdama su jaunimu ir pati išlieka jauna. Saulė visados stengiasi jaunimui duoti kur kas daugiau nei reikalaujama progoms. Jos devizas visą gyvenimą buvo ne imti, o duoti, dalintis savo talentais. Gal todėl kaip atpildas - ir kolegų, ir pažįstamų padėkos žodžiai... Argi nevirpa širdis, kai jai, pirmajai mokytojai, išmokiusiai dainuoti po senutėliais dvaro skliautais, Muzikos akademijos pirmakursė dainuoja savo pirmąją gyvenime ariją?

- Netikėjau, kad sesutė tiek talentų turi, - kalbėjo Saulės brolis Algis. - Kad gera pedagogė-

žinojau, kad mėgsta dainuoti - girdėjau nuo vaikystės, bet kad tiek posmų ir muzikos prirašiusi - net įsivaizduoti neįsivaizdavau...

Ko gero, ir pati Saulė jau sunkiai surankiotų visus eiléraščius, dainas ar renginių programas, ir tai, ko gero, visiškai neturi reikšmės. Svarbiausia, jos kūryba reikalinga žmonėms, o tai kūrėjui menininkui - pats geriausias stimulas dirbti. O dirbdamas ir metų naštos nebejauti. Gal čia ir glūdi visa Saulės jaunystės paslaptis?

Gyvenimas toks, kokį sukuriame patys. Galiame liūdėti, galime džiaugtis, nuo to daug kas priklausys, einant gyvenimo keliu. Pradėjės pasakojimą apie Saulės Sadeckaitės jubiliejinį vakarą jos žodžiais "Aš ateinu pas jus savo širdies žodžiu", norėčiau užbaigti kita fraze, kurią visi, atėję pasveikinti jubiliatės, išgirdo iš pačios Saulės lūpų: "Lemtie, tu manęs neparklupdysi". O jei kas sakys, kad Saulei Sadeckaitei 65-eri, netikėkite, nes tai tik įrašas pase – iš tikrujų ji kur kas jaunesnė, ir pati sugeba išlikti jauna.

Algis Jakštas

NUOTRAUKOS, NATOS

Saulė Sadeckaitė

vaikystėje

Saulė Sadeckaitė studentė.

1954 m.

Motina Ona Sadeckienė
(Foto kopija R.Grybausko 1997)

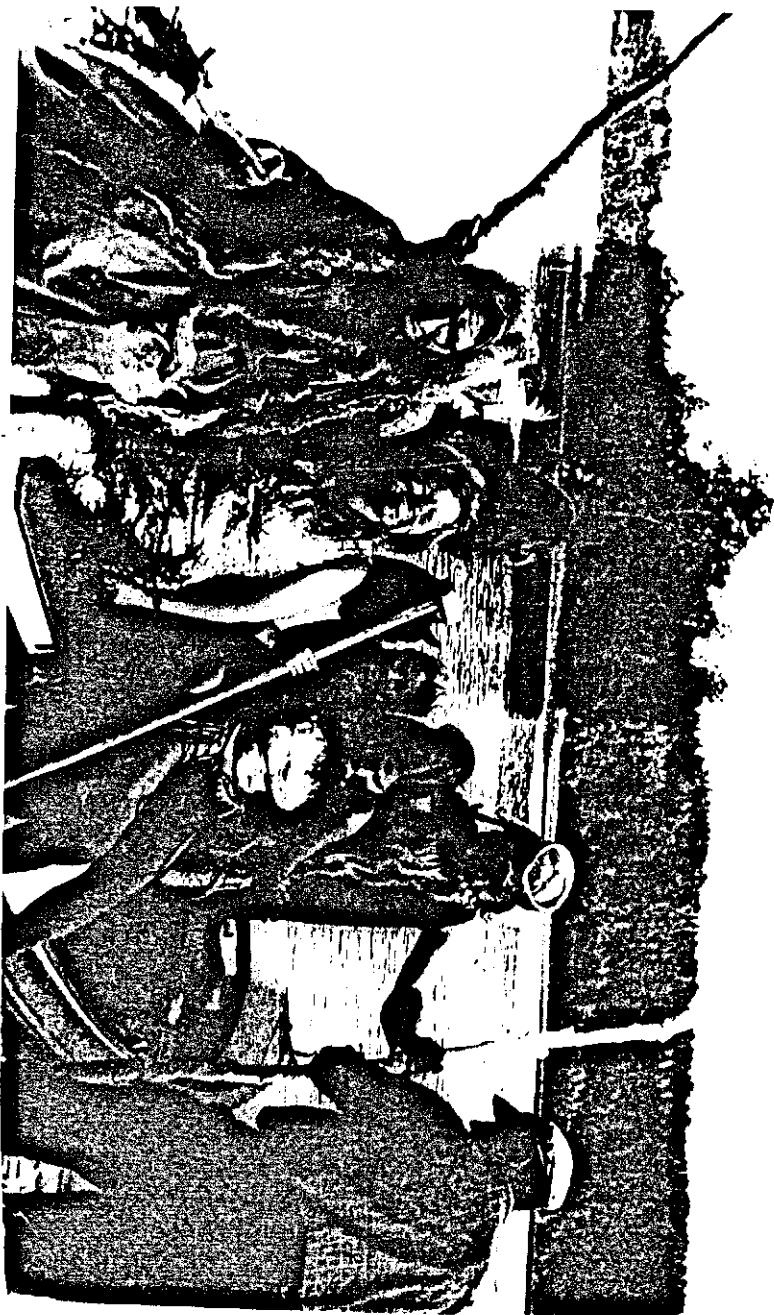

Tėvas Petras Sadeckas

*Studijų metai. 4-to kurso studentė.
1957 m.*

1972 m. Pirmoji vandens šventė rajone. Ruošė Neptūno svitą, pati
vaidino ragana.

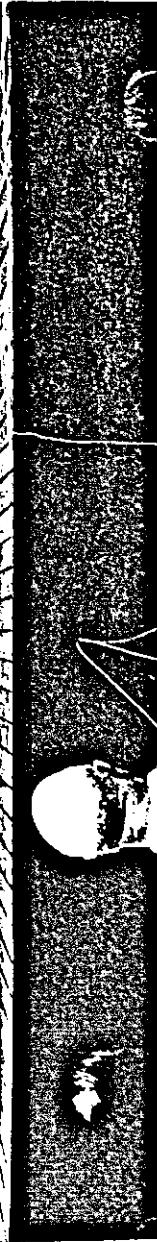
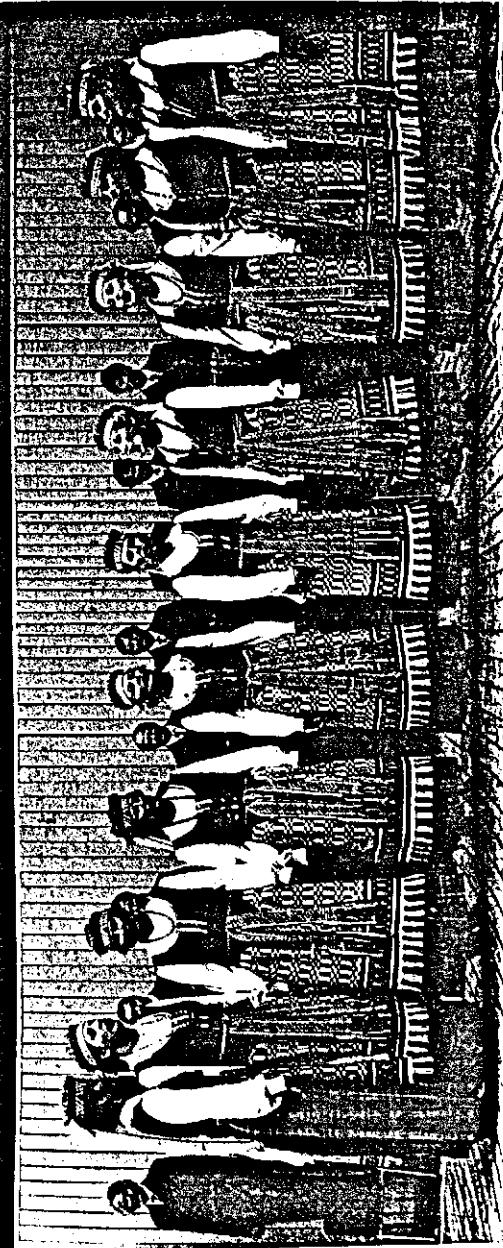

Cirkliškis. 1976 m.

“Šviesos” ansambluje. 1954 m.

Ansamblio "Aukštaitija" moterų ansamblis.

*"O tavoji daina tebeskamba"
J.Siniui atminti.*

*“Linksmiu” mergelių kabaretas
ūkio gamybiniame ataskaitiniame
susirinkime*

"Piemerėlių šventė" Skendžius – Saulė. Cirkliškis

i-moll

Sugoriusurgaitė

A handwritten musical score for voice and piano. The score consists of three staves. The top staff is for the voice, starting with a dynamic of f and a key signature of $\#4/4$. The lyrics "Ma - no mie - tā suū - jo - nis mergai - te" are written below the notes. The middle staff is for the piano right hand, and the bottom staff is for the piano left hand. The score includes several measures of music, with the vocal line continuing across the staves. The piano parts feature eighth-note patterns. Measure numbers 1, 2, and 3 are indicated above the piano staves.

in min. irzidzian
ramon sadeckaitis

Daina apie Cirkliškis

tar.

Me-ha kal-nas per-xū-na tau-rus mums lie-tu-uly

Pried.

taime aye Cirklierz

1. Meine kalwas Perkiuso Taisus
muus leelius, zeeches laikus
kei inuitove ēia beas itäče

O dober muus braugis molykla

Fried. Cirklieri, tu jauniešs svejotis praečiu
Muus sparsas itaile muus mete molykla
Cirklieri, manu dzīlēgmas ir mire prima
Muus braugis nepamūkis taisus iekarši

2. Ēiā pārvarsīs pilnas ūreles
spindi suvu filtores zaudis
kēga ūrelys vīniet jaunes
īomai skāvieni brūkumi zīmug

Fried.

3. Ēiā pārič ūli gūvelai
Krietēja muus pārbiidi rāmīci
Prizimīti praečies metis
Ir atrastī jauniešs Tuūis

Fried.

Es-dur Žemės vaikai

A handwritten musical score for a single instrument in Es-dur. The score consists of eight staves of music, each with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of common time (indicated by '4'). The music is divided into sections by large parentheses and labeled with text above the staff.

- Friedainis:** The first four staves are labeled "Friedainis". The first staff begins with a treble clef, a bass clef, and a B-flat clef. It features eighth-note patterns and rests. The second staff continues the pattern. The third staff starts with a bass clef and includes a measure with a 3/4 time signature. The fourth staff concludes the section.
- 3-io Friedainio rebeigas:** The fifth staff begins with a bass clef and a 3/4 time signature. It contains eighth-note patterns and rests. The sixth staff continues the pattern.
- The final two staves (7 and 8) show a continuation of the eighth-note patterns and rests, maintaining the bass clef and 3/4 time signature.

Ženės vaikai

1. Minus ženė grūtinių būnai
lytelis žydin Karpmui
debesilėlai ir giedras slaugus
Mažo žindinių perverčiai braugus
Priekštums.

Juk mes tračiai
juk mes tračiai ženės vaikai Zolt.
Minę dešiuos skelėčias po grūtingus pėčius

2. Tėvai lygiavertės vaga
O pycneigiai vis broliai vares
Užterštelių paraičiukus tylius
Kai kai vienai pliečiamas būnas
Priek...

3. Minę raukė, jau būtina dėrbėti
Ši riešutės iš kelių prisiminti
Feliškeleje žudin žyges,
Lietuvai po paravij ženės
Priek...

TURINYS

Pratarmė	3
Gimimas ir ankstyvoji vaikystė	4
Mokykliniai metai	6
Studentiškos dienos	8
Darbas	10
Paskutinieji 30 darbo ir veiklos metų	11
Eileraščiai:	15
Nuojauta	16
Aš esu jaunas bernytis	17
Man patinka	18
Pabūk gerumu	19
Vasaros naktys	20
Dieve, suteik man ramybę	21
Mintys	22
Tėviškės meilė	23
Kartais man noris ramybės	24
Išaugau	25
Jūs buvote jauni	26
Aš užaugau Lietuvoj	27
Daina Lietuvai	28
Gal...	29
Gyvenime, sustok	30
Išeisiu į laukus	31
Jézau, prašau tavęs	32
Kas mes esame?	32
Likimui	33
Malda (giesmė)	34
Rudenio kelionės	35
Nesiūlyki meilės savos	36
O jūs, svajonės	37
Pavasaris širdyje	38
Prisiminki, mergaitė	39
Užgydyk, Viešpatie, žaizdas	40
Žmonės, kodėl jūs bejausmiai?	41

Meilė...	42
Tu palydėk mane į kelią	43
Paimk mane už rankos	44
Man taip gera brangusis	45
Pajauskite mane	46
Ąš patikėjau, kad tai meilė	47
Mes susitikom kryžkelėj	48
Palik mane,	49
Kas tu gyvenime?	50
Pavargęs žmogus	50
Žengiu gyvenimau,	51
Žmogaus gyvenimas	52
Tai kas gί tu esi gyvenime...	53
Kur kelias kurs veda į laimę	54
“Lietuvai”	55
Klevų daina	56
Besparni mano drauge vėjau	57
O ne, lemtie,	58
Žemės balsas	59
Tartum tvarstis apdengia žaizdas	61
Bégimas	62
...Mintys sukasি verpetais	63
...Atgal pažvelgus atrandu	64
Atmintis	65
O tavoji daina tebeskamba	66
Ar pameni	67
Atsiminimai ir laiškai	68
Nuotraukos, natos	92